

BÜLTEN
ankara

içindekiler

2 Başyazı

4 Haberler

- TMMOB 41. Dönem 1. Danışma Kurulu Toplantısı Yapıldı
- ODTÜ Üstün Başarılı Araştırma Görevlileri ve Öğrencileri Ödülleri Verildi
- "Çelik Yapı Tasarımı – 1" Kursu Başladı
- Sularına Sahip Çıkanlar 'Uyarı' Eylemi Yaptı
- "Yaklaşık Maliyet – hak ediş" Kursu Başladı
- İMO İzmir Şube Başkanı **Tahsin Vergin** Son Yolculuğuna Uğurlandı
- İMO Basın Açıklaması: Haydarpaşa Garı Yanamaz!
- İMO Basın Açıklaması: Siyasi İktidar İnsan Hayatına Ne Kadar Değer Veriyor!
- İMO Basın Açıklaması: "Barış" İhtimalini Birilerinin Aklı Almıyor

12 **Kırılmalar:** Yakalar ve Renkleri

14 Şantiye Günlükleri

16 **İMO Ankara Perspektif:** NATO Füze Kalkanı Projesi

18 **İnceleme:** Ankara'da Ulaşım Sorunu ve Düşündürdükleri *Nezhat Ersan*

21 **Makale:** Planlama *Selim Tulumtaş*

24 Duyurular

29 TMMOB Güncesi

30 Gerçek Gündem

32 Mühendis Anlar!

TMMOB İnşaat Ankara Şubesi Adına Sahibi

Nezhat Ersan

Yazı İşleri Müdürü

Ferhat Yaşar Ankan

Yayına Hazırlayanlar

Cemile Özyakan Kartalmiş

Ersin Vedat Elgür

Erkal Tülek (Tasarım)

Fatma Genç

Tarih ve Sayı: Aralık 2010, 2010/10

Yönetim Adresi:

Necatibey Caddesi No: 57

Kızılay Ankara

Tel: 312 294 30 66

Faks: 312 294 30 77

bulten@imoankara.org.tr

Yayın Kurulu:

Ahmet Göksoy

Ahmet Haşım Köse

Ali Rıza Yücel

Köksal Şahin

Selim Tulumtaş

Yayın Türü:

Bölgesel Süreli Yayın

ISSN 1301-1219

Basım Tarihi: 04.12.2010

Basım Adedi: 13.500 Adet

www.imoankara.org.tr

Baskı:

Mattek Matbaacılık Basım Yayın

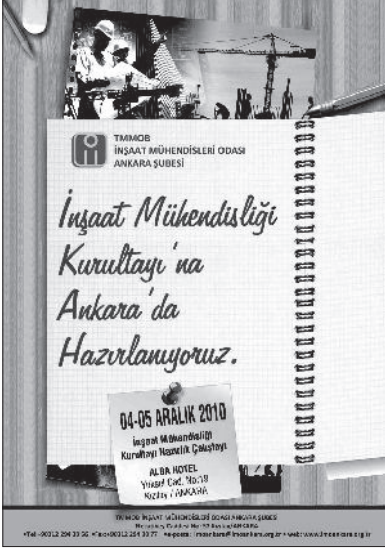
Tanıtım Tic. Ltd. Şti.

Adakale Sok. No: 32/27

Kızılay -Ankara

Tel: 312 433 23 10

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin aylık yayınıdır. Üyelere ücretsiz gönderilir. Bülteneye gönderilecek yazılar iki aralıklı ve iki kopyaya olarak gönderilmelidir. Yayın Kurulu gönderilen yazılarda dil, anlatım ve yazım yönünden gerekli düzeltme ve kısaltmalar yapabilir. Yayımlanan yapıtların sorumluluğu sahibine aittir. Gönderilen yazılar geri verilmez.

“İnşaat Mühendisliği Kurultayı” çalışmalarını devam ediyor...

09-10-11 Aralık 2011’de Ankara’da yapılacak olan “İnşaat Mühendisliği Kurultayı”na temel teşkil edecek “İnşaat Mühendisliği Kurultayı Hazırlık Çalıştay” Şubemizce 04-05 Aralık 2010 tarihinde Ankara’da gerçekleştirildi.

Kurultay boyunca tartışacağımız birçok konuya dair hazırlıkların yapıldığı ve çalışma gruplarının oluşturulduğu çalıştay, hem odalar hem de mühendisler için yeni dönemin sorunlarını göğüsleyebilmenin, üyelerimizi ve onların örgütlü gücü olan birliğimizi neo-liberal taarruzlara karşı koruyabilmenin ve de mühendislik mesleğinin yapısal-tekniik dönüşümlerini kolektif biçimde bilince çıkarabilmenin bir aracı olarak örgütlemeye çalıştık. Bu yüzden de çalıştay üç bölüm halinde kurguladık. Kurultaydaki tartışmaların ana gövdesini oluşturacağını düşündüğümüz İMO’nun mühendislik mesleğine katkısı, mesleki saygınlık ve etik ve mühendislerin kendi mesleki bağımsızlıklarını yitirerek yoğunluklu olarak ücretli çalışanlar konumuna sürüklenmesinin bir sonucu olan mesleki inisiyatif kullanamamak konularını *Mühendislikte Kalite ve Güvenilirlik* başlığı altında ele aldık. Çalıştayımızın ikinci başlığı ise Özlük hakları (ücret sorunu-fazla mesai-çalışma şartları), işsiz meslektaşlarımızın durumu, yabancı mühendislerin çalıştırılması, AB kriterleri ve mühendislik ve yurtdışında çalışan meslektaşlarımızın koşullarını kavramsallaştırmaya çalıştığımız *İstihdam* oldu. Ve son olarak da üçüncü bölüm olan *Mesleğe İlişkin*

Muhtelif Yasal Boyutlar başlığı altında yapı denetimi, işçi sağlığı, iş güvenliği, mesleki denetim, kamu ihale kanunu ve mesleki sorumluluk sigortasını tartışmaya açtık.

İnşaat Mühendislerine Yönelik bir kurultay örgütlemenin mantığının, meslektaşlarımızın ve odaların her gün önüne gelen ama dağınık bir şekilde karşılaşmış olduğumuz sorunları derli toplu ve birbirleriyle ilişkisi içinde örgütlü biçimde sunmaktan geçtiğini düşündüğümüz için karşılaşılan her sorunun bilgisine ihtiyacımız var. İşte bu hazırlık çalıştayını da böyle bir bilinçle örgütledik. Meslektaşlarımızın ve mühendislik alanının sorunlarını irdeledik. Ve buradan çıkan görüşleri toparlayarak hem bültenimiz aracılığıyla sizlerle paylaşacağız hem de Aralık 2011’de gerçekleştirilecek kurultaya taşıyacağız.

“Referandumun mantığı” yürürlüğe girdi: yargıdan sonra denetim mekanizmaları da tasfiye ediliyor. Sıra odalarımıza ve birliğimize TMMOB’ye de gelecek...

Referandum süresince “Hayır” tavrımızın gerekçelerini sunmaya çalışırken değişikliklerin bize sunulan görünüşünün mantığı ile altında yatan amaçların mantığının farklılığını belirgin kılmaya çalıştık. Özellikle sekiz senedir yürütme ve yasama organlarının zaten iç içe geçtiğini ve AKP’nin yıkıcı neo-liberal yüzünün kısmi olarak durdurulmasını sağlayan yargı erkinin de egemenlik altına alınmaya çalışıldığından bahsettik; böylece demokratik bir devletin referans noktası olarak düşünülen yasama-yürütme-yargı erklerinin ay-

rılığı ilkesinin monarşik biçimde tek bir elde toplanacağını göstermeye bu tarz bir yönetme biçiminin de cumhuriyet olarak adlandırılmayacağına dikkatlerinizi çekti. Ama doğrusunu söylemek gerekirse biz bile bu yeni yönetme biçiminin fütursuzca bu kadar erken kullanılacağını beklemiyorduk.

İkizdere vadisinin doğal sit alanı ilan edilmesiyle birlikte hükümet, ‘Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı’nı meclise gönderdi. Bu kanunla birlikte doğal sit ilan etme yetkisi Çevre ve Orman Bakanlığı’na verilecek ve mevcut doğal sit ilan edilmiş alanların statüsü de sona erdirilecek. Tasarı ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma yasasında yer alan “tabiat” ifadeleri ile “doğal sit” ifadesi yürürlükten kaldırılacak ve Tabiat varlıkları Çevre Bakanlığına geçecek. Sit alanı ilan etme yetkisi, ‘Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Kurulu’na verilecek. Oluşturulacak kurul 20 kişiden oluşacak. Kurula Çevre Bakanlığı Müsteşarı başkanlık edecek. Kurul üyeleri ise 14 kişi bürokrat olmak üzere 4 akademisyen ve bakanlıkça belirlenen iki sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşacak. Kurul, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar ve tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiat koruma alanları, yaban hayatı koruma ve yaban hayatı geliştirme sahaları, orman rejimine tabi alanlar dışında kalan alanlardaki tescilli yapılmış doğal sit ve tabiat alanlarını değerlendirmeye alacak. Mevcut doğal sit alanlarından koruma özelliği taşımadığına karar verdiklerinin statülerini sona erdirebilecek. Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ve

turizm merkezi olarak ilan edilecek yerler için Çevre ve Orman bakanlığının uygun görüşünü almak zorunlu olacak. Çevre ve Kültür Bakanlıkları kararları çakışırsa nihai olarak Çevre bakanlığının dediği olacak.

Böylece hükümet doğal ve tarihi sit alanlarının korunmasına ya da tespitine dair karar mercileri arasında bir ayırım yapmış gibi görünürken aslında HES projeleri ile ilgili olarak uluslar arası sermayeye verilmiş olan sözlerin, Türkiye insanlarının yaşam alanlarını korumaya yönelik hukuki ve bilimsel gerekçelerle engellenmemesini garanti altına almaya çalışıyor. Kendi yürütme ve yasama gücüne karşı herhangi bir direnme odağı çıktığı anda aynı yargıya yaptığı gibi dışarıdan bir denetleme mekanizması görevini gören kurulları da kendine bağlıyor. Yasama-yürütme-yargı üçlüsünü ele geçirdikten sonra “bağımsız” olan denetleme mekanizmalarını da kendine bağlayan bu monarşik yönetim biçiminin ilgisinin çok yakında odalarımıza ve birliğimiz TMMOB’ye de yöneleceğinden kimse kuşku duymasın...

Füze Kalkanı Projesini neden halka sormadık?...

Referandumu doğrudan demokrasinin en ileri uygulaması olarak gören AKP hükümeti ve onun liberal şürekası nedense ülkenin, dünyanın önümüzdeki dönem güç dengelerini ve stratejilerini belirleyecek olan en kritik kararını halka sormayı akıllarına bile getirmediler; aynı 1 Mart tezeresini meclisten geçirmeye çalışır-

ken halkı hiç akıllarına getirmedikleri gibi. Oysa Lizbon’da 28 üye ülkenin onayıyla uygulamaya konulan “Yeni Stratejik Konsept” kendi konumunu Asya ve Ortadoğu’daki yeni gelişmelere karşı belirledi. İran’ın isminin geçirilmemesini büyük bir başarı olarak addeden ve medyada bunun propagandasını yapan hükümetin sahte sevincine karşılık Sarkozy ‘Füze Kalkanı’nın hedefi İran’dır, biz kediye kedi deriz’ diyerek herkes tarafından bilinen sırrı deklare etti. Türkiye değil ama TBMM, hem de ‘ezilenlerin geleneğinden’ geldiğini söyleyen siyasal İslamın yürütme ve yasama erklerinin egemenliğinde ülkemizi ve Türkiye halklarını ‘haklı’dan yana değil ‘güçlü’den yana olmaya çağıran yeni bir ahlaki onayladı; neo-muhafazakar liberaliğin ahlak ve erdemi eski bir masal sayan ahlakını.

Aslında çoğu zaman gelecek, geçmişte olanın ‘aslında ne olduğunu’ açık hale gelir. Uzun süredir uluslar arası kamuoyunda Türkiye ile ilgili olarak döndürülen eksen kayması tartışmasının amacının ne olduğu da Türkiye’nin füze kalkanı projesine ‘koşulsuz’ evet demesiyle sonuçlandı. Dünyanın ezen ve ezilenlerinin eninde sonunda karşı karşıya geleceğinin bilinciyle oluşturulan bu tür projelerde Türkiye –aslında TBMM-safını açıkça deklare etmiştir. Hem komşularımızla ‘sıfır sorun’ uygulaması hem de Davutoğlu başkanlığında yürütülen ‘olağanüstü başarılı’ dış politika balonu dış işleri bakanlığının ‘eksen kayması’ tartışmalarına karşı başarılı bir hat örememesi ile maalesef sönmüştür. Türkiye’nin adı

artık dünyanın mazlum milletlerinin yanında anılmayacaktır. Bu sayımızda orta sayfamızı bu konuya ayırdık.

Wikileaks Depremi...

Wikileaks sitesinin ABD yazışmalarını içeren gizli belgelerinin ifşa edilmesi ile Türkiye ve dünyada uluslar arası ilişkiler bağlamında büyük kopmaların olacağı savlanıyordu. Fakat hiç de beklendiği gibi olmadı. Öyle ki Amerika Birleşik Devletleri’nin değerlendirmeleri ve uygulamaları ülkelerin yönetme erkleri tarafından büyük bir sessizlikle, ‘zaten bilinen şeyler’ edasıyla geçirildi ve tam da Hillary Clinton’un istediği gibi bu tür ‘yasa-dışı’ eylemlerin ilişkileri zedelemesine izin verilmeyeceği söylendi. Türkiye’den de ABD ile dostluğumuzu bu tür belgeler bozamaz ifadeleriyle destek geldi. Elbette bozamaz, keza on yıllardır ülkelerin uluslar arası ilişkileri ‘reel-politik’ denen bir anlayışla oluşturuluyor. İnsanlıkla ilgili ilkelerin yerini hızla çıkarların ürettiği yeni ilkeler alırken siyaset, dünyaya eşitlik-özgürlük-adalet ilkelerini dayatmanın değil de mevcut düzenin korunmasının adı oluyor; muhafazakarlığın koruma ilkesi ahlakın ve geleneksel değerlerin korunmasından çıkıp, bu yeni mevcut çıkar ilişkilerinin muhafaza edilmesine, korunmasına dönüşüyor. Böylece Türkiye’deki ve dünyadaki muhafazakar yükseliş, muhafazakarlığın ilk dönem teorisyenlerinin aksine ahlaksızlığa karşı bir direniş olarak değil; tam da reel-politikte içerilmiş olan ahlaksızlığın bir savunusuyla nitelendirilir hale geliyor.

Wikileaks belgelerini sadece mevcut siyasetin iç işleyişi olarak okumak dar görüşlülük olacaktır; bu belgeler siyasetin monarşik ilkelerle yeniden dizayn edilmiş ve meclis dışındaki denetim mekanizmaları ile sendikalaradan odalara kadar tüm siyasal organizasyonların tasfiye edilmesi çabasının neyi amaçladığının ortaya çıkmasıdır.

Şimdi her şeyden çok “gerçek siyaset”e ihtiyacımız var...

İMO Ankara Şube
Yönetim Kurulu

TMMOB 41. DÖNEM 1. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB 41. Dönem I. Danışma Kurulu toplantısı 27 Kasım 2010 Cumartesi günü yapıldı. İMO Kongre ve Kültür Merkezi Teoman Öztürk Salonu'nda yapılan toplantıya 313 kişi katıldı. Toplantıda TMMOB Çalışma Programı ve ülke gündemindeki gelişmeler değerlendirildi.

Toplantı, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Soğancı**'nın konuşmasıyla başladı. Haziran ayından bu yana ülkemizde ve dünyada yaşanan önemli gelişmelere dikkat çeken **Soğancı**, "Daha fazla sömürme hırsları ile insanca yaşam talebinin uzlaşması mümkün değildir. Bu uzlaşmaya gerek de yoktur. Biz insanca yaşam talebi etrafında ülkemizin geleceğini kuracak bir yol yaratma mücadelesi içinde olanlarla omuz omuza yürüyeceğiz. Yolumuz uzun sevgili arkadaşlar, işimiz çok. Durmak, duraklamak yok. Hepimize kolay gelsin" dedi. **Soğancı**, TMMOB'nin 41. Dönem'in ilk altı ayındaki çalışmalarını ve yapılması planlanan etkinliklerle ilgili sunum yaptı.

Soğancı'nın konuşmasının ardından sırasıyla; **Mehmet Torun** (MADENMO), **Cengiz Göldaş** (EMO), **Ali Fahri Özten** (HKMO), **Ali Ekber Çakar** (MMO), **Serdar Harp** (İMO), **Dündar Çağlan** (JMO), **Tores Dinçöz** (İstanbul İKK), **Fuat Günak** (İMO İzmir), **Fikri Düşünceli** (Bursa

İKK), **Nevzat Ersan** (İMO Ankara), **Erhan Karaçay** (EMO İstanbul), **Hayati Can** (MMO İstanbul), **Murat Taşdemir** (ÇMO), **Ali Hasan Bakır** (HKMO İstanbul), **Tigin Öztürk** (EMO İstanbul), **Gültekin Dikilikaya** (JMO İzmir), **Mustafa Altıokka** (Adana İKK), **Çetin Kurtoğlu** (JMO), **Hüseyin Atıcı** (MMO Adana), **Beyza Metin** (EMO İstanbul), **Ercüment Cervatoğlu** (MMO Bursa), **Orhan Atilla** (MMO İstanbul), **Haluk Dirreskeneli** (MMO Ankara), **Petek Ataman** (GİDAMO), **Semih Oktay** (MMO Diyarbakır) konuştular.

Konuşmasında ülke sorunları ve sorunlar karşısında Birliğin görev ve sorumluluklarına dikkat çeken İMO Başkanı **Serdar Harp**, "Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı" ve "Ulusal İstihdam Stratejisinde Öngörülen Kanun Değişiklikleri" hakkında konuştu. Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunuyla, Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun ortadan kaldırılıp yerine Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu oluşturulduğunu, ardından Çevre ve Orman Bakanlığı'na bağlı Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kurulu kurulduğunu söyleyen **Harp**, kurulun 14 üyesinin Bakanlık çalışanlarından, 4 üyesinin akademisyen, 2 üyesinin ise STK temsilcilerinden oluştuğunu yani kurulda kimlerin yer alacağını siyasi otoritenin belirleye-

ceğini ve AKP'nin borusunun öteceğini söyledi.

AKP iktidarının Ulusal İstihdam Stratejisinde Öngörülen Kanun Değişiklikleri'ni gerçekleştirerek tüm kamu çalışanlarını ilk adımda güvencesizleştirmek istediğine dikkat çeken **Harp**, "Kamuoyunda "200 bin kişiye yeni iş sağlanacak" şeklinde yer alan ve 4857 sayılı İş Yasası'nda değişiklik öngören çalışma yasalarağı takdirde, bölgesel asgari ücret, asil işte taşeron çalıştırılması, geçici çalışmanın yaygınlaştırılması, yani esnek çalışma biçimlerinin yassallaşması ve genç işçiler için daha güvencesiz çalışma gibi değişiklikler gerçekleşmiş olacak, çalışma yaşamını daha da kuralısız ve esnek hale gelecek, güvencesizlik iş yaşamının

temel özelliği olacak” diyerek konuşmasına devam etti.

İMO Ankara Şube Başkanı **Nevzat Ersan** ise, egemenlerin yeni politikalarını ve sermayenin yeni tarz saldırılarını eski alışkanlıklar ve eski pratiklerle karşılama şansının olmadığına dikkat çekip, iktidarın mühendis ve mimarların mesleki haklarında yarattığı tahribatların yanında yaşamın tüm alanlarına yapılan saldırıları önceden görebilmek ve tüm bunlara karşı emekten yana yeni bir mücadele hattı oluşturmak gerektiğini belirtti.

Bu yeni mücadele hattını eski kavramsal kodlarla ve bilindik sloganlarla karşılama şansının olmadığını söyleyen **Ersan**, “mücadele de anlamlı bir yeri olan TMMOB tekrar bir okul olmalıdır. Teknik ve mesleki sorumluluklarının yanında, ‘insanca ve insan onuruna yakışır bir yaşamın’ savunulduğu ve bunun bilgisinin üretildiği; meslektaşlarının haklarını savunmanın yanında emeğe yönelmiş tüm saldırılara karşı direnmenin öğretildiği bir okul olmalıdır” diye belirtti. **Ersan** konuşmasına “Aralarındaki statü farklarının ortadan kalkmasıyla yaşama standartları ve çalışma koşulları açısından birbirine benzemeye başlayan ve emekçilerin tümünü kucaklayacak emeğin ortak hareketinin oluşturulması ve TMMOB’nin de bunun öznesi olması bir zorunluluktur. Önümüzde iki yol var: Ya demokrasi mücadelesinin sürdürücüleri olmaktan çıkarak mesleki bir eğitim kurumuna ya da belge veren bir kurum statüsüne dönüşeceğiz... Ya da emeğin sorunlarını bağımsız bir gündem olarak örgütleme yolunu seçerek çubuğu emek hareketinin ortaklığını kurmaya doğru kıracağız... Açık ki gittikçe yoğunlaşan saldırıların karşısında durabilmek, ezilenlerin sorunlarını gündem yapabilmek ve onların haklarını savunabilmek ancak ikinci yolu seçmekle mümkün. Fakat burada aşılması gereken zor bir engel var: Emek örgütlerinin şimdiki durumu. Bu durum elbette ki emek örgütlerinin yönetiminde olanlarının niyetleriyle ilgili değil; sorun bir bütün olarak demokratik güçlerin, köklü yapısal dönüşümlerin gerçekleştiği dönemlerdeki toz, duman içinde yönlerini tayin edebilecekleri analizleri yapamamaktan kaynaklanıyor.” diye devam etti.

ODTÜ ÜSTÜN BAŞARILI ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİ ve ÖĞRENCİLERİ ÖDÜLLERİ VERİLDİ

ODTÜ ve İMO’nun her yıl Kasım ayının ikinci Pazartesi günü ortaklaşa düzenlediği, “ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü Üstün Başarılı Araştırma Görevlileri Ödülleri” ile “ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü Üstün Başarılı Öğrenci Ödülleri” bu yıl 8 Kasım 2010 Pazartesi günü düzenlenen törenle sahiplerine verildi.

ODTÜ’de gerçekleştirilen törene, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi’nden Yönetim Kurulu Üyesi **Murat Şahin**, Şube Sekreteri **Buket Çelik** ve Şube çalışanlarından **Okan Çağrı Bozkurt** katıldı.

ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanı **Güney Özcebe**’nin yönettiği etkinliğe çok sayıda öğretim görevlisi, öğrenci ve öğrenci yakınları katıldı. Etkinliğin açılış konuşmalarını ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanı **Güney Özcebe**, İMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi **Murat Şahin** ve KAM Ankara Beton San. A.Ş.’den **Mahir Baykam** yaptı.

Yüksek Şeref Listesi’ne girmeye hak kazanan 16 öğrenci ve araştırma görevlilerine ödülleri İMO Temsilcileri, KAM Beton yetkilisi ve ODTÜ Öğretim Üyeleri tarafından verildi.

“ÇELİK YAPI TASARIMI -1” KURSU BAŞLADI

“Çelik Yapı Tasarımı - 1” kursu 1 Kasım 2010 Pazartesi günü İMO Kongre ve Kültür Merkezi’nde vermeye başladı. 30 kişinin katıldığı kursu Proje ve İnşaat Kalite Müdürü olan İnş. Yük. Müh. **İlker Yılmaz Türker** verecek.

Türker kurs süresince; Çelik Yapı Elemanları, Çelik Yapılarda Birleşim ve

Ekler, Yönetmelik ve Standartlar, Yükler ve Yük Kombinasyonları, Taşıyıcı Sistem Düzenlemesi, Tasarım Yöntemleri, Uygulama Alanları başlıklarında bilgiler verecek.

Toplam 32 saat devam edecek kursa katılanlara, eğitim sonunda katılım belgesi verilecek.

SULARINA SAHİP ÇIKANLAR 'UYARI' EYLEMİ YAPTI

Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu (STHP), AKP'nin doğanın metalaştırılması ve yok edilmesinin önündeki engelleri ortadan kaldırmak yolunda attığı adımlardan biri olarak Meclise gönderdiği "Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı"na karşı 26 Kasım 2010 Cuma günü meclis önünde temsilciler düzeyinde uyarı eylemi yaptı.

Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu bileşeni emek ve meslek odaları, sendika ve demokratik kitle örgütleri, yerel hareket temsilcilerinin katıldığı ve İMO Ankara Şube Yönetim Kurulu'nun da destek verdiği eylem, Yüksel Caddesi'nde başladı.

Yüksel Caddesi'nde toplanan platform temsilcileri meclise doğru yürüyerek, "Dereler özgürdür özgür olacak", "Tabiatı yok edecek yasaya hayır", "Doğama, vadime, suyuma dokunma" sloganları attılar.

Meclis'in Dikmen girişinde Yüksel Caddesi'nden yürüyen temsilciler ile meclis önünde bekleyen temsilciler basın açıklamasını yapmak üzere buluştu.

STHP adına **Beyza Üstün**, Meclis'e gelen yasanın "ismi güzel gibi görünse de doğamız, toprağımız, suyumuz için ölüm demek olduğunu" vurgulayarak "Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı"na karşı suyuna, top-

rağına, ormanına sahip çıkan herkesi mücadeleye çağırıyoruz" dedi. Ardından platform adına basın açıklamasını Türk Tabipler Birliği Başkanı **Eriş Bilaloğlu** okudu. **Bilaloğlu**, "Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı Meclis'e sunuldu. Bu yasa ile iktidarın tüm tabiat sit, milli parklar, tabiat parkları, doğal alanların korunmasına ilişkin kararları iptal ettirmeyi ve doğal alanlarla ilgili karar alma yetkisini Çevre Orman Bakanlığı'na devretmeyi planladığını" belirterek yasa ile su havzalarının, meraların, ormanların metalaştırılmasının önünün açıldığını belirtti. **Bilaloğlu**, doğanın, suyun, toprağın metalaştırılmasına ve sermaye talanına karşı mücadelelerinin devam edeceğini söyledi. Ardından **Beyza Üstün**, yaşam savucularının bu yasaya izin vermeyeceğini belirterek "sermayeye satacak suyumuz yok" dedi. Tüm vadiler olarak sularını, ormanlarını koruyacaklarını söyleyen **Üstün**, "her bir deremiz özgür akana kadar mücadelemiz devam edecek" dedi.

Yapılan uyarı eyleminin ardından Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu saat 14.00'da Petrol-iş Toplantı Salonu'nda günün değerlendirmesini yaparak, bundan sonra ne yapacaklarına dair görüşlerini paylaştılar.

Basın açıklamasının tam metni;

"Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma

Kanun Tasarısı" Su Havzalarına, Ormanlara, Meralara, Kıyı Ekosistemine, Biyolojik Tür ve Çeşitliliğe Saldırır

AKP uzun süredir hazırlığını yaptığı "Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı"ni HES projeleriyle cehennem çevirdiği İkizdere Vadisi'nin doğal sit alanı ilan edilmesinin ardından Meclis'e sunmuştur.

Bu yasa ile iktidar tüm tabiat sit kararlarını, milli parklar, tabiat parkları, doğal alanların korunmasına ilişkin kararları iptal ettirmeyi, doğal alanlarla ilgili karar alma yetkisini Çevre ve Orman Bakanlığı'na devretmeyi planlamaktadır.

İdare (Çevre ve Orman Bakanlığı) yasayı AB uyum yasaları gereği hazırladıklarını savunmaktadır. Örnek aldıkları AB su çerçeve direktifi maliyet etkinliğinde suyun kullanımını salık verir ve su havzalarının bütünlük yönetilmesini, planlanmasını, etkin kullanımını hedefler.

Bakanlığın bu doğrultuda yaptığı uygulamalarda; su kullanım hakkı sözleşmeleri ile 49 yıllığına su haklarını sahiplenmiş şirket; suyu maden çıkarmada, sanayide, tarımda, içme suyu temininde, enerji elde edilmesinde ve diğer amaçlar için ya da havzalar arası taşımada kullanabilir.

Tasarlanan yasa ile su havzaları "bü-

tünleşik" olarak yönetilecektir. Kısaca su ve su havzalarının AB direktifleri ve buna uyumlu kamu-özel işbirliğinde metalaştırılmasının önü yasayla açılmaktadır.

"Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı" neye yol açacak?

* Böylece Milli Park olan Munzur Vadisi'nde, Arılı, Çağlayan, İkizdere ve Gürleyik gibi 1. Derece sit alanı ilan edilen vadilerde şirketlerin faaliyetleri yasallaşacaktır.

* Su kullanım hakkı sözleşmeleri ile Hidroelektrik Santral (HES) yapımı için 49 yılına şirketlere devredilen 2 bin civarında dere parçası ve havzasının ticarileştirilmesinin önündeki tüm engeller kaldırılmış olacaktır.

* Ormanların ve meraların şirketlerin kullanımına sokulmasının, maden arama ve çıkarma faaliyetlerinin şirketlere engel tanımaksızın yapılmasının yolu yasal olarak açılacaktır.

*Yasa ile sadece doğal alanlar değil, Anadolu'da yetişen tüm biyolojik tür ve çeşitler de ticarileştirilecektir.

* İstanbul'da Beykoz, Sanyer, Ömerli ve Şile'yi koruyan "İstanbul Kuzey Kesimi - Karadeniz Kuşağı Doğal Sit

Alanı" kararı iptal edilerek, 3. Boğaz Köprüsü projesinin önündeki bir yasal engel daha kalkacaktır.

* Doğal alanların kaderini, koruma statüleri belirleyecek kurul Çevre ve Orman Bakanlığı'nın kontrolüne girmektedir. Doğal alanları sermaye saldırılarına açmak, doğayı metalaştırmak ve yok etmek için elinden geleni yapan Çevre ve Orman Bakanlığı yasa ile tam yetkilendirilmiş olacaktır.

* Yasayla; koruma statüleri ortadan kaldırılacak olan vadiler de dahil tüm doğal alanlar koruma durumları belirleninceye kadar şirketlerin talanına açılacaktır. Taslaktan anlaşıldığı üzere bu süre en az 3-8 yıl arasında değişmektedir.

* Yasayla korunması gereken alan olarak Bakanlıkça uygun görülen yerlerde de "ülke düzeyinde, üstün kamu yararı ve stratejik kullanım" bahaneleriyle kullanım izinleri çıkarılacak ve bu izinlerle doğal alanlar üçüncü şahıslara devredilebilecektir.

* Koruma altına alınan alanlarına ilişkin planların yapılması özel kuruluşlara, koruma görevi de özel güvenlik birimlerine verilecektir. Şirketler yasadan aldığı yetkiyi kullanarak "silahlı"

adamlarıyla deresi, ormanı, tarlası, merası için mücadele edenlerin karşısına dikilebilecektir.

Bizler:

Doğayı; dereleri, meraları, ormanları, yer altı sularını, madenleri, biyolojik tür ve çeşitliliği şirketlerin sermaye birikimine sokan,

Bugüne değin alınmış sit kararlarını ve tabiat parklarının, milli parkların koruma kararlarını kaldıran,

Doğal alanlar ile ilgili kararları Hükümetin politikaları doğrultusunda alan çevre ve orman bakanlığı'nın kurullarına ve bakanın doğrudan onayına bırakan,

"Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı"na karşıyız.

Suyun ticarileştirilmesine, doğanın metalaştırılmasına ve sermaye talanına açılmasına karşı mücadelemiz sürecektir.

Bu yasanın Meclis'ten geçmemesi için de mücadele edeceğimizi duyuruyoruz ve yasanın arkasında duran herkesi uyarıyoruz:

Halkın direnişini yasalarınızla engelleyemeyeceksiniz.

Anadolu nükleere, termik santrallere, siyanürlü altına, çimento fabrikalarına, Nehir tipi ve Baraj tipi hidroelektrik santrallere yürüttüğü yaşam savaşını kazanacaktır. Zafer direnen halkın olacaktır.

"Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarısı"na HAYIR!

Sularımızın, doğamızın satılmasına, yağmalanmasına izin vermeyeceğiz!

SUYUN TİCARİLEŞTİRİLMESİNE HAYIR PLATFORMU

"YAKLAŞIK MALİYET-HAKEDİŞ" KURSU BAŞLADI

"Yaklaşık Maliyet - Hakediş" kursu 3 Kasım 2010 Çarşamba günü İMO Kongre ve Kültür Merkezi'nde verilmeye başladı. 18 kişinin katıldığı kursu İnş. Müh. **Zafer Kesin** verecek.

Keskin kurs süresince, Genel Tanımlar; Projenin Çözümlemesi ve İş

Gruplarının Oluşturulması; İmalatların Gruplandırılması; Saha İşleri - Beton İşleri - Duvar İşleri - Metal İşleri - Isı ve Su Yalıtımı - Kapı, Pencere ve Cam İşleri - Ahşap ve Plastik İşleri - Kaplama İşleri - Aksesuarlar ve Özel İşler - Müteferrik İşler vb.; İmalat Miktarlarının Hesaplanması (Metraj); Birim Fiyat-

ların Tespiti (Fiyat Analizleri); Maliyet Tablolarının Oluşturulması (Yaklaşık Maliyet - Hakediş) başlıklarında bilgiler verecek.

Toplam 30 saat devam edecek kursa katılanlara, eğitim sonunda katılım belgesi verilecek.

İMO İZMİR ŞUBE BAŞKANI TAHSİN VERGİN SON YOLCUĞUNA UĞURLANDI

İMO İzmir Şube Başkanı **Tahsin Vergin** 6 Kasım 2010 Cumartesi günü geçirdiği kalp krizi nedeniyle yaşamını yitirdi. **Vergin**, 8 Kasım 2010 tarihinde Tepekule Kongre Merkezi Anadolu Salonu'nda düzenlenen törenle uğurlandı.

Törene **Tahsin Vergin**'in ailesi ve yakınları, İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, İMO Şube Yönetim Kurulları, TMMOB'ye bağlı meslek odalarının yöneticileri, belediye ve kamu kurumlarının temsilcileri, siyasi parti ve demokratik kitle örgütü temsilcileri ile çok sayıda meslektaş, mücadele arkadaşı ve sevenleri katıldı.

Törende **Tahsin Vergin**'in özgeçmişini okunurken hayatından kesitler içeren slayt gösterisi ile son katıldığı televizyon programından kısa bir konuşmasının videosu gösterildi. Ardından İnşaat Mühendisleri Odası Genel Başkanı **H. Serdar Harp**, 41. Dönem İzmir Şube Başkanı Prof. Dr. **Ömer Zafer Alku** ve genç mühendisler adına üye **Gürkan Erdoğan** konuşma yaptı.

Tepekule'de yapılan tören sonrasında **Tahsin Vergin**'in cenazesi

Bostanlı Beşikçioğlu Cami'nden kaldırılarak Doğançay mezarlığına defnedildi.

Mesleki hayatını Oda çalışmalarından bağımsız düşünmeyen **Tahsin Vergin**, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği bünyesinde teknik eleman örgütlenmesinde, İnşaat Mühendisleri Odası'nın çalışmalarında hep ön saflarda rol aldı. Odamızın Yayın Kurullarında ve Meslek İçi Eğitim Kurullarında görev üstlenen **Tahsin Vergin**, İMO İzmir Şubesinin 20. 21. ve 40. Dönemleri'nde Yönetim Kurulu Üyeliği, 41. Dönemi'nde Şube Sekreter Üyeliği görevi yaptı. Arkadaşımız, 2010 yılından bu yana

ise İMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütmekteydi.

Tahsin Vergin, 1949 yılında İzmir Karşıyaka'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Karşıyaka'da tamamladı. 1966 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nde üniversite eğitimine başladı. 1972 yılında üniversite eğitimini tamamladı. 1972-1982 yılları arasında Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri 3. Bölge Müdürlüğü'nde Mühendislik Hizmetleri Baş Mühendisliği görevi yaptı.

Tahsin Vergin, 1982 yılında kamuda sürdürdüğü işinden ayrıldı ve kendi firmasında proje ile yüklenicilik işlerine başladı. Tahsin Vergin evli ve bir çocuk babasıydı.

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi olarak Tahsin Vergin'i saygıyla anıyoruz ve ailesine, dostlarına, meslektaşlarımıza başsağlığı diliyoruz.

HAYDARPAŞA GARI YANAMAZ!

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Haydarpaşa Garında çıkan yangınla ilgili 29 Kasım 2010 Pazartesi günü değerlendirme yaptı:

Haydarpaşa Garı Yanamaz!

Tarihi Haydarpaşa Garı'nda çıkan yangın, birilerinin "otel mi olacak, yerine gökdelen mi dikilecek" tartışmasını bitirdiği izlenimini veriyor.

Haydarpaşa Garı, yüz yıllık tarihinde birkaç kez tehlike atlattı fakat bugün kendisine yönelen tehditler, bugüne kadar olanların toplamından daha fazla. Çünkü Haydarpaşa bugün tarihe saygısı, estetik anlayışı, vicdanı ve kamuoyu duyarlılığı olmayanlar tarafından yok edilme isteniyor. Çünkü Haydarpaşa Garı'nı yok etmek isteyenler bugün Türkiye'yi ve İstanbul'u yönetiyor.

Kentsel rant oranının çok yüksek olduğu bölgenin turizm ve ticarete açılmak istenmesinin önündeki en büyük engel olan Haydarpaşa Garı ilk önce yıkılmak istenmiş, kamuoyu büyük tepki gösterince bu sefer yıkmadan yağmalanması düşünülmüştür.

Yaklaşık 5 sene önce yerine gökdelen yapılması gündeme gelen tarihi gar, geçen yıl da İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanarak koruma kuruluna gönderilen imar planıyla "kültürel tesis, turizm ve konaklama" alanı olarak belirlenmiş, Haydarpaşa Limanı'nın

gerisindeki bölgeye de yüzde 60 oranında yapılaşma getirilmişti. Bunun anlamı garın ve gar bölgesinin otel olarak kullanılacak olmasıdır. Ayrıca ülkemizdeki demiryolu ulaşımına dönük tehditlerin de bir parçası olan bu durum bize göstermektedir ki siyasi iktidar "demiryolu nostaljisi" yaşatılacak turizm işletmeleri yaratmak istemektedir.

Arkasından ne geleceği belli...

Haydarpaşa'da "çıkan" yangın, tarihi binanın bir süre sonra can güvenliği nedeniyle gar olarak kullanılamayacağına ilişkin bir kararın ve ardından rant alanı haline getirilmesine dönük çalışmaların habercisi gibidir.

Yangın söndürme çalışmaları dahi bu niyetin göstergesi gibidir.

Üstelik çatı katında olmasına rağmen yangına havadan müdahale edilmemesine ilişkin yetkililerin açıklaması doyurucu değildir. Yangın sonucu 4. katı da saran alevlerin daha da yayılması sonucu binanın çökme tehlikesiyle karşılaşacağı çok açıkken ahşap direkler üzerine oturtulmuş binada yeterince yangın önlemi alınmamasının sorumluları belirlenmelidir.

Gar içinde yapılan tadilat çalışmalarına ilişkin şüpheler de dile getirilmektedir. Tadilatın belediye denetiminde ve ruhsatlı olmadığı; tarihi binanın yapısına uygun yapı- lıp yapılmadığı; doğru malzemelerin

kullanılmadığı gibi iddialar yangın sebebine ilişkin ciddi şüpheleri de beraberinde getirmektedir.

Her ne sebepten olursa olsun bir yangının çıkmış olması dahi en basit ifadeyle tarihi Haydarpaşa Garı'ndaki özensizliği göstermektedir.

Haydarpaşa Garı tarihi ve kültürel özellikleriyle ülkemizin en önemli simgelerindedir. Gar estetik değeri ve mimari nitelikleriyle de yapım amacına uygun olarak korunması ve yaşatılması gereken bir yapıdır. Haydarpaşa ayrıca Türkiye'deki en önemli kamusal alanlarından biri olduğu gibi ve toplumsal belleğimizin de en değerli mekânlarından biridir.

Haydarpaşa Garı ne yanabilir ne yıkılabilir ne de kendinden başka bir şeye dönüştürülebilir. Çünkü Haydarpaşa, İstanbul'un; İstanbul'unundur. Haydarpaşa İstanbul'a bir kez bile gelmese de onu bir kez anmış olan herkesindir.

Haydarpaşa Garı'nın kime ait olduğunu Nazım Hikmet de bir şiirinde şöyle ifade etmiştir:

"Denizde balık kokusuyla

Döşemelerde tahtakurularıyla gelir
Haydarpaşa garında bahar

Sepetler ve heybeler
merdivenlerden inip
merdivenlerden çıkıp
merdivenlerde duruyorlar."

VEFAT

TEVFİK FİKRET SAATÇİOĞLU

1941 Ankara doğumlu, 1964 İTÜ mezunu 4579 sicil numaralı üyemiz **TEVFİK FİKRET SAATÇİOĞLU** hayatını kaybetmiştir. Ailesine ve çalışma arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

SİYASİ İKTİDAR İNSAN HAYATINA NE KADAR DEĞER VERİYOR?

12 Kasım Düzce depreminin yıldönümünde, İnşaat Mühendisleri Odası tarafından 11 Kasım 2010 tarihinde açıklama yapıldı:

12 Kasım 1999 Cuma günü Düzce'de 7,2 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiş, Düzce, Bolu, Kaynaşlı çevresinde hissedilen depremde can ve mal kaybı yaşanmış, 30 saniye süren sarsıntı, yüzlerce yapıyı değişik oranlarda etkilemiş, bine yakın insanımız hayatını kaybetmiş, binlercesi yaralanmıştır.

12 Kasım depremi, 17 Ağustos depreminden daha az zarara yol açmış olsa da, toplumsal travmanın pekişmesine neden olmuş, geleceğe ilişkin kaygılar günü karartacak boyutlara varmıştır. Şu açık ki; peşe peşe yaşanan depremler insanımızın yaşam sevincini, yaşama bağlılığını en alt seviyelere indirmiş, büyük trajediye hızla yaklaşıldığına dair senaryolar Türkiye'yi bir korku ülkesine haline getirmiştir.

17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerinin yol açtığı toplumsal psikolojinin ne ifade ettiği, ondan sonraki tarihlerde yaşanan yer sarsıntılarında açığa çıkmış, panik ve çaresizlik duygusu deprem bölgelerinde yaşayan insanlarımızın ortak özelliği olmuştur.

Yaşananlar elbette dramatik, doğaldır, depremlerin soyut sonuç-

larıdır. Üzerinde durulması gereken konu, insanları bu psikolojik girdaptan çekip almak, korkularını yenmesini ve geleceğe güvenle bakmasını sağlamaktır. İnşaat Mühendisleri Odası bu noktadan hareketle, Marmara ve Düzce depremlerinden bu yana inatla ve ısrarla, merkezi yönetimi, yerel yöneticileri görev ve sorumluluklarını yerine getirmeye çağırılmaktadır.

Elbette her kurum, her meslek odası, her insan üzerine düşeni sonuna kadar yerine getirmeli, kendi alanıyla ilgili görüş ve öneri üretmeli ve kamuoyuyla paylaşmalıdır. Ancak bu, büyük sorumluluğun siyasi iktidarın omuzlarında olduğu gerçeğini gözlememelidir.

Yarın 12 Kasım depreminin yıldönümü. Bilinir ki, her yıldönümünde olduğu gibi, kurumlar basın açıklaması yapacak, yetkililer anma törenlerinde hamaseti elden bırakmayacak, adet yerine getirilecek, ancak gün 13 Kasım döndüğünde, depremde yakınlarını kaybedenler sıcak hatıralar ve tarifsiz özlemlerle baş başa kalacak; geride kalanların yeni bir doğa olayına kurban gitmemesini dileyecek. Acıların yıldönümüne yasak savma günü olarak baktığımız sürece, kaderimiz değişmeyecek.

Bir anlamı olacaksa yinelemekte sakınca görmüyoruz: Türkiye bir

deprem ülkesidir. Ülkemiz topraklarının neredeyse tamamı farklı deprem kuşaklarına bulunmakta, nüfusumuzun büyük bölümü deprem tehlikesi altında yaşamaktadır. Ülkemizin yapı stoku tehlikeye davet çıkartacak niteliktedir. Yüzde 40'ının oturulabilir olmadığı, kamu idaresinin yaptığı araştırmalarda yer almaktadır. Güçlendirme çalışmaları aradan geçen zamana karşı mesafe alınmamıştır. Mevzuatımız yetersizdir, ihtiyacı karşılamaktan uzaktır.

Bu olumsuz listeyi daha da uzatmak mümkündür. Bütün bunların siyasi iktidar tarafından bilinmemesi de mümkün değildir. O halde geriye şu kalmaktadır: Siyasi iktidarın önceliği insan hayatı değildir.

Sözü fazla uzatmayacağız. Konu insan hayatıysa, 'sözün bittiği yerdeyiz' demektir.

Siyasi iktidar ve yerel yönetimler, kentsel dönüşüm projelerine, alt üst geçitlere, boğaz geçişlerine, bağ bahçe düzenlemelerine, denetimden muaf tutulan TOKİ'ye verdiği değeri insanımıza vermemektedir.

12 Kasım depreminin bu yıldönümünde bir kez daha siyasi iktidara soruyoruz. İnsan hayatından daha değerli ne olabilir?

İnşaat Mühendisleri Odası 31 Ekim 2010 günü Taksim’de meydana gelen patlamaya ilişkin 1 Kasım 2010 tarihinde açıklama yaptı:

Taksim’de dün meydana gelen saldırı, “barış” umutlarına yönelik bir saldırdır.

Yetkililerin yaptığı ilk açıklamalara göre, bir kişinin üzerindeki patlayıcıları ateşlemesi sonucu meydana geldiği belirtilen patlama, bir süredir ülkenin gündeminde olan ateşkes süreci ve barış görüşmelerini baltalamaya dönük bir hareket olarak değerlendirilmelidir.

Failinin kim olduğu fark etmez, zinin niyetinin sorgulanması gereken bu olay bir kez daha göstermektedir ki bu tür basit provokatif eylemler hâlâ birilerinin tercihleri arasında yer almaktadır.

Barış süreci ve görüşmelerinin sürdüğü bir dönemde, önceden açıklanan ateşkesin devam etmesi için çabalar sürerken meydana gelen bu olayda, her kim tarafından yapılmış olursa olsun hiçbir açıklama kabul edilebilir değildir.

Bugüne kadar gerçekleştirilen benzeri provokasyonlarla savaşın sürmesini, toplumsal barışın yara

almasını, halkların birbirine düşman olmasını amaçlayanlar bugün de aynı senaryoyu oynamaktalar. Türkiye halklarının sağduyusu ve birlikte yarattıkları kardeşlik duygularıyla dolu tarih, bu niyetlere karşılık vermemiştir fakat bu niyetlerin sürdüğü de açıktır.

Seçilen bölgenin, Taksim Meydanı gibi halkın yoğun olarak kullandığı, otobüs ve dolmuş duraklarının olduğu, işyerlerinin yoğun olarak bulunduğu bir bölge olması, bir eylem veya provokasyon için böyle bir yerin seçilmesi, her şeyden önce insanlık ve akıl dışı bir vahşetin ta-cirliğini yapmaktır.

Akliselim, sağduyulu ve halkın barış içinde kardeşçe bir arada yaşamasını isteyen herkes tarafından; amacı ne olursa olsun bu yaşananlarda katkısı olanların lanetlenmesi gerektiği açıktır.

BAŞBAKAN’IN AÇIKLAMALARINA YAPILABİLECEK TEK YORUM VAR: PES DOĞRUSU...

Bütün bunların ötesinde Başbakan’ın olayın ardından yaptığı açıklama ise ülkenin durumu ve geleceği konusunda derin endişelere sebep olmuştur.

Bir ülkenin Başbakanının “Bir teröristin üzerindeki bombayı İstanbul’un en kalabalık noktasında patlatması” olarak nitelediği böylesi bir patlamanın ardından “Bu oyunların temelinde İlisu gibi barajların engellenmesi yatıyor” demesi, barışa ilişkin en ufak bir kaygısının olmadığı, gözünü rant hırsının bürüdüğü ve bu yolda önüne geçen herkesin kendisine “terörist” olarak ilan edileceğini göstermektedir.

Son olarak İkizdere’nin SİT alanı ilan edilmesi ve Başbakanın saldırgan açıklamaları ile bir kez daha ortaya çıkan gerçek, siyasi iktidarın tek gündeminin uluslararası sermayeye yeni kazanç kapıları açmak ve o kapıların eşliğinde nöbet tutmak olduğudur.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, Türkiye halklarının bir arada kardeşçe yaşamasına hanel getirecek her türlü girişimi kınıyor, halkların sağduyulu aklının galip geleceğine olan inancımızı bir kez daha ifade ediyor ve başta Başbakan olmak üzere tüm ilgilileri gerçek barış sürecini bir an önce inşa etmeye çağırıyoruz.

ÜRETİM SÜRECİNDE ÜCRETLİ, İŞSİZ MÜHENDİS, MİMAR ve ŞEHİR PLANCILARININ YERİ ve TOPLUMSAL KONUMLARI (1-2)

Yavuz BAYÜLKEN

I.

Yaklaşık 1850'lerde, sanayileşmenin belirli bir aşamasında doğan, çağdaş kimliğini 1929 büyük ekonomik krizi ile bulan mühendis, küreselleşen kapitalizmle birlikte yeni bir kimlik arayışının peşindedir. Mimarlık ise daha eski (kadim) bir geçmişe sahiptir. Ancak burjuvazinin iktidarı ele geçirmesi ve kentlerde meta üretimi ve satımına geçmesi ile doruk noktasına ulaşan bir meslek evrimi izlemiştir. Bugünlerde tekelleşen inşaat sektörünün girdabında tasarım ve konsept (kavram) arayışının peşindedir. Şehir planlama ise çok daha yakın bir dönemin ürünüdür. Pek çok parametreyi optimize edecek bir anlayışı, kapitalizmin dizginlenemez gücüyle bağdaştırmakla kimliğini bulmaya çalışmaktadır.

İkinci Dünya Savaşı hem mühendis, hem de mimar ve şehir plancısı için bir sarsıntı, yeniden toparlanma ve sığrama döneminin başlangıcıdır. Aşırı üretim, atıl kapasite, biriken ve yatırıma dönüşmeyen sermaye, yüksek işsizlik oranı, dizginlenemeyen kâr ve toplumsal dengelerin bozulması 1929 krizini ve sonraki ekonomik krizleri tetiklemiştir. Buna koşut olarak emek, sermaye ve politik güç ilişkileri yeniden biçimlenmiştir. Patlayan savaş aslında kapitalizmin yeni kanallar arayışına, devletlerin müdahale anlayışına ve emeğin yükselen mücadelesine "şiddetle" çözüm arayışıdır. Savaş yeni teknolojileri yaratmış ve mühendisin görev kapsamını yeni bir yükseliş çizgisinde farklılaştırmış ve yetkinleştirmiştir.

Savaş sonrasında 1970'lere kadar yeniden paylaşım, hem yeni ülkelerin sınırlarını ve sistemlerini belirledi hem de pazarın boyutlarını alabildiğine genişletti. Yeniden üretim pazarları yeni ürün ve teknolojilerle doyururken bir başka krizi de

gündeme getiriyordu. Krizin karşısında en köklü dönüşüm, toplumsal yaşantının her alanında koşullandırılmış olan "Ford-Keynes" sisteminden kaynaklanan üretim/tüketim modelinin esnekleştirilmesi yolunda atılmıştır. Taylorizm, H.Ford'un araçlarının seri üretiminin gerçekleştirildiği montaj hattından çok önce sanayiye yönlendirmeye başlamıştır. Burada temel kural; seri üretim, kitle üretimi ve akılcı-modern-popülist demokrasî üçlüsünün sahne almasıdır. Buradaki sınıflaşmada bilinçli bir işçi sınıfına gidiş söz konusudur.

Bu yapıda Keynesçi program; kitle üretimini tüketebilecek zamana ve olanağa sahip olan, eğitim, barınma ve sağlık gibi temel gereksinimleri sağlanan, piyasa karşısında korunan, örgütlü/sendikalı bir çalışanlar kesimini düşleyen "refah devletini" öngörüyordu. Çağdaş işçi sınıfı kadar çağdaş mühendis ve mimar da 2. Dünya Savaşı ertesinde doruğuna ulaşan bu ortamda öngörüyordu. Sermayenin yapısal dönüşümü şirket birleşmelerini de kışkırtmıştır. Örneğin 2005'te bir veya birden fazla Avrupa şirketini içeren toplam alım satımlarının sayısı 8022'ye, toplam değeri ise 876 milyar dolara erişmiştir.

Birleşme hummasının sonucu, mühendislerinde içinde bulunduğu her sektörden binlerce, on binlerce emekçi, işlerinden atılmıştır. Bir kısmında şirketle birlikte "ürün stoku" gibi yeni firmaya satılmıştır (devredilmiştir). Son iki yıl içinde yalnızca Avrupa ve ABD'de büyük şirket evliliklerinden dolayı 350.000 kişinin işine son verildiği kaydedilmiştir. Bu durum, küresel kapitalizmin emekçiler üzerindeki ekonomik tehditlerinden yalnızca biridir. Mühendis, mimar ve şehir plancıları üzerinde yalnızca ücretlerinin yeterli olmaması değil

iş güvenliğinin yok edilmesi ve işsiz bırakılması olgusu da Demokles'in kılıcı gibi asılı durmaktadır. Dünya yeniden emeğin köleleştirilmesine doğru rotasını çevirmiştir.

Yeni Liberalizm, Fordizm'in seri üretiminin karşısına, Toyota'da uygulanan yaygın biçimiyle, esnek üretimi koymaktadır. 1980'lerde başlayıp 2000'lerde yerine oturan bu teknolojik uygulama ile emeğin bir parçası olan mühendislikte kimlik aşağıdaki gibidir:

- Tekrarlanan parça işlerdeki bağımlılık yerine, farklı ünite ve işlevlere kayan bir nitelik kayması ve fonksiyonel bir değişim ortaya çıkmıştır.

- Bunun gereği olarak işyerinde mühendis-mimar sürekli olarak eğitime tabi tutulmakta, belirli normlar şirket kültürüyle harmanlanarak benimsenilmektedir.

- Yönetim kademesi ile üretim dağıtım-pazarlama kademeleri "bilgi-deneyim ve denetim" de bütünlüşmüştür.

-Hiçbir işte uzmanlaşma istenmemekte, karar sürecinde, inisiyatif kullanmada ve verimlilikte sorumluluk yaygınlaşmıştır. "Verimlilik artışı" mesai dışı çalışma, yoğun çalışma, birkaç kişilik çalışma ile özdeş olmaktadır.

-Mühendis, yeni örgütlenmede dışlinin bir parçası değil, tüm sürecin rutin bir akıllı vidasıdır. Kafası ve emeği ile işin tamamına eklenmiştir.

- Her şirket "şirket kültürü" adı altında, mühendis ve işçiye, sembol, tören ve ritüellerle beslenen bir aidiyet kazandırmaya çalışılmaktadır.

Ücretler, güvenceler ve sosyal ayrıcalıklar, her mühendisin süreç içerisindeki başarısına ve uyumuna göre, bireysel pazarlığa ve takdire dayalı kriterlere göre belirlenir. Çalışanlar arasında rekabet temel unsur olarak ele alınır.

II.

Mühendisin toplumdaki yeri, sınıfsal konumu ve üretim sürecindeki işlevi pek çok tanım ve yoruma konu olmuştur. F.W. Taylor'un mühendis tanımı "Kapitalist işletmenin sorunu, mühendisin sorunudur. Mühendis her şeyden önce bir yöneticidir" şeklinde olmuştur. Taylor devam eder; "Mühendisin temel görevi tüm çalışanların tek tek refahını sağlamaya bağlı olarak işveren maksimum refahını sağlamaktır". O halde bu bağlamda mühendislik, hem işçinin istediği en yüksek ücreti alabilmesinin hem de işverenin istediği gibi, üretimi olası en düşük iş gücü maliyeti ile gerçekleştirilebilmesinin koşullarını sağlayan temel bir yönetim işlevidir. Burada pek çok parametrenin yer aldığı bir denklemi çözmek ve optimal sonuçları elde etmek söz konusudur.

Bu konuda ikinci tanım T. Veblen'e aittir. "Mühendislik, işletme düzeyinde bir yönetim işlevini değil, sanayi toplumunun özgün niteliğini tanımlayan, köklerini modern teknolojinin yapısında bulan bir bakış açısını simgelemektedir". Buna göre sanayi toplumu nüfusun refahını sürekli arttırır. Mühendislik sanayinin koşullarında sürekli iyileştirmelerle üretkenliği arttırıp, insanın maddi var oluşunu geliştirebilme gücüne sahiptir. Kapitalizmde sermaye-emek çelişkisinin yanı sıra daha çarpıcı biçimde mühendis-işadamı çelişkisi vardır.

Aynı durum "estetik-işlev ve malzemeyi" optimize etmekle, meslekte rasyonelliği sağlayacak mimar ve kent dokusu ile nüfusu ihtiyaçlar doğrultusunda bütünleştirecek planlamayı yapan şehir plancısı içinde geçerlidir. Yatırımı ve üretimi kitleler lehine hesaplayıp, planlayarak gerçekleştirmek bu meslek grubunun temel işlevi olmalıdır. Taylor ve Veblen'in tanımlarında iki uç durumda:

- Bir yanda işverenin beklen-

ti ve rasyonelitesi ile uyumlu görev yapan mühendis » Öte yanda işverenle, geçmiş kitle yararına karar almakla, çelişkili konumda mühendis karşı karşıya gelmektedir. Birincide mühendis ayrıcalıklı bir toplumsal katmanda, ikincisinde politik bilinci gelişmiş, emek cephesinin yanında aktif rol üstlenen bir rolde "çalışanların içinde" yer almaktadır.

Günümüzde küreselleşmeye karşı, kamu yararına, toplum refahına yönelik, planlı ve istihdam odaklı sanayileşme, egemen sınıfların politikaları ile örtüşmemektedir. Uluslar arası tekellerini yoğunlaşma ve toplulaşması, küresel gelirin %50'sininin %1'nin elinde olması gibi bir gerçeği tüm katılığıyla vurgulamaktadır. Bilim ve teknoloji kapitalist rekabetin araçları olarak işlemekte ve geniş emekçi kitlesinin daha çok sömürüsüne ve gelir dağılımının derinleşmesine yol açan araçları kullanılmaktadır.

Mühendis ve mimarların giderek büyük bir kesimi, üretim sürecinde, ücretli emeğin bir katmanı olarak yer almaktadır. Burada ki mücadele yukarıda belirtilen genel savaşının kapsamında kalmaktadır. Küçük atölye sahipliği veya küçük mühendislik-mimarlık bürolarındaki üretim süreci, kapitalist bir işleyişten çok, bir zanaatkârın-kinin özelliklerini taşır. Bu büroların önemli bir bölümünde ücretli bir mimar veya mühendis yoktur. Hatta herhangi bir ücretli de çalışmaz. Büro sahibinin emeği belirleyici olup, hem işin sahibi bir kapitalist hem de bürosunun ücretli işçisidir. Sermayesi, işyerindeki araçlar veya atölyesindeki tezgâhlardan ibarettir. Buralarda bir sermaye birikimi oluşamaz. 1990'lı yıllarda büyük işletme ve yapı şirketlerinin kurulması ile, atölye/büro'ların bir kısmı batmış, yenileri oluşturulamamış, buradaki mühendis ve mimarlar ücretli emek kategorisine geçmiştir.

Günümüzde yatırımların önemli ölçüde imalat sanayi sektöründe önceliği ve yoğunluğu kaybetmesi üretimin "verimlilik artışı" adı altında istihdamı genişletecek bir model almaktan uzaklaşması, işsizliği gündemin birinci maddesine oturtmuştur. Özellikle Türkiye'nin hemen tüm sektörlerinde büyümeye ve üretim

artışına karşın, işsizlik artmaktadır. Aslında bilindiği gibi işsizlik, kapitalist yapının zorunlu bir ürünü ve ön koşuludur. Genel olarak, çalışanları (emekçileri) işsizliği götüren nedenler, iş gücü pazarıyla bütünleştikleri ölçüde, mühendis, mimar ve şehir plancılarını da "yedek işçi ordusu" içinde yer almaya zorlayan koşulları yaratır.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek örgütleri olan odalar, her yıl giderek artan üyelerinin üretim sürecinin dışında kaldığını, ücretlerinin düştüğünü, iş güvencelerinin azaldığını hatta yok olduğunu bilmekte ve açıklamaktadırlar. Ancak 1975'den bu yana sağlıklı bir "üye profili" araştırması yapılmamış, yapılanlar analiz edilmemiştir. Dolayısıyla işsizlik ve ücretlere ilişkin kayıtlar ortaya konulmamıştır. Ancak işsizliğin mimar mühendis ve şehir plancılarında önemli sorunlardan biri olduğu açıktır. Tek tek odaların örgüt birimlerinden gelen raporlarda %10-15 arasında işsiz mühendis olduğu belirtilmektedir. Ücretli mühendisler ise toplamın yaklaşık %85'ini oluşturmaktadır. Dolayısıyla yukarıda yaptığımız analizlerin, önemli bir mimar-mühendis kitlesi ile örtüştüğü ortaya çıkmaktadır.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının üretim süreci içinde konumları, işlev ve yeri bir kez belirlenince, onların ortak emek mücadelesinde yer alması ve küresel kapitalizmin kitleleri köleleştiren ve yoksullaştıran araçlarına karşı birlikte hareket etmesi doğal olarak kaçınılmazdır. TMMOB'ye bağlı meslek odalarının bu mücadelede önemli bir sorumluluk yüklediği ve bunun yerine getirilmesi için her platformu kullanması gerektiği açıktır.

*Birgün gazetesinde 27 Eylül 2007 tarihinde yayımlanmıştır.

“Şantiye Günlükleri” sorularıyla geçen sayı Libya’da yol-altyapı şantiyelerindeydik. Bu sefer Rusya’da bir meslektaşımızla, Ahmey Aysu’yla sohbet ediyoruz. Sılada bulduk kendisini, bize bir bakıma tatilinde vakit ayırmış oldu; kendisine teşekkürü borç biliriz. Daha önce de belirtmiştik, tekrarlamak isteriz: “Şantiye Günlükleri”ne dair görüşlerinizi, röportajda değinilecek konu ve de yer verebileceğimiz isim önerilerinizi bekliyoruz.

Bize kendinizden ve çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

2003 yılında Balıkesir Üniversitesi’nden mezun oldum. 2006-2010 yılları arasında Rusya’da Yamal bölgesinde çeşitli projelerde çalıştım. Şu an evliliğim dolayısı ile Türkiye’ye gelmek durumunda kaldım.

Uygulamasını yürütmekte olduğunuz proje hakkında bilgi verebilir misiniz?

Okul-yurt, sosyal konut, otel, doğumevi, konser salonu, müze projelerinde yer aldım. Okul-yurt ve konut projelerinde anahtar teslim, diğer projelerde ise kaba inşaat olarak çalışmalarda bulundum.

Genel olarak çalışma organizasyonunuz nasıl? Türkiye’den giden ve yerli işgücü ne oranda ve hangi pozisyonlarda görev alıyor?

Benim çalışmış olduğum firmada ağırlıklı olarak Türk işçi çalışıyordu. Çünkü Türk işçiler daha vasıflı ve daha fazla imalat üretebildikleri için tercih sebebi oluyor. Türkiye’den gelen işçiler genelde vasıflı eleman olarak her pozisyonda çalıştırılıyor. Diğer ülkelerden gelen işçiler ise vasıfsız işlerde ya da bizim ülkemizden gelen işçilerin yanında yardımcı olarak görev alıyorlardı.

Şantiyenizi ya da genel olarak uygulamasını yürütmekte olduğunuz projeyi sizin açınızdan ilginç ya da farklı kılan yanlar var mıdır, nelerdir?

Yurt dışı projelerimde en çok ‘zor hava koşullarında inşaat nasıl yapılıyor’u öğrenmek benim için çok önemli oldu.

Şantiyenizde hangi uluslardan insanlar, hangi görevleri yürütmekte?

Çalışmakta olduğum projelerde Türk, Rus, Ukraynalı, Türkmen, Tacik, Kırgız, Belarus, Kazak, Özbek ve diğer dağılmış olan Sovyetler Birliği ülkelerinden insanlar görev alıyordu. Türk çalışanlar inşaat ile ilgili vasıflı işçi olarak çalışıyordu. Yönetici kademesinde de ağırlıklı olarak Türk yöneticiler vardı. Diğer ülkelerden gelenler tercümanlık ve ustaların yanında yardımcı eleman olarak görev yürütmekte idi.

Yurtdışında proje yürüten bir inşaat mühendisi olarak faaliyet kolunuzda ya da diğer bilgi sahibi olduğunuz şantiye mühendisliği alanlarında artılar ve eksiler olarak dünya ile mühendisliğimizi kıyaslama imkânınız oldu mu? Bu konuda ülkemiz teknik kadroları ne tür eleştiri ya da övgüyle karşılaşıyor?

Türk firmalarının yürütmekte olduğu projeler Rusya’da övgü ile karşılanıyor. Mesela bir örnek vereyim; Konut projelerinde 10

katlı bir bina kaba olarak 22 günde tamamlanıyor. Bu tarz bir projede diğer yerli firmalar 3 yılda kaba inşaatı tamamlayamıyor. Ruslar bizim bu hızda inşaat yapmamıza çok şaşıyor. Yapılan tüm projeler Rusya için lüks sınıf olarak söylenip tercih nedeni olarak gösteriliyor. En zor şartlarda dahi Türk işçiler çalışabiliyor. Moskova'da bir söz vardır. Pazar günleri bir metro bir de Türkler çalışır diye.

Ülkemiz inşaat mühendisliği faaliyetlerini yurtdışı ihalelerinde cazip kılan unsurlar sizce nelerdir?

İşin çok kısa sürede tamamlanması ve tecrübeli ekiplerle iş yapılması bir tercih sebebi olarak görülüyor. Ayrıca az önce dediğim gibi çok zor şartlarda Türklerin çalışması ayrıca tercih sebebidir.

Yurtdışında çalışmak bir inşaat mühendisinin mesleki gelişim ve görgüsü açısından ne gibi avantajlar ve dezavantajlar içeriyor?

Yurt dışında çalışmanın bir inşaat mühendisine çok fazla getirisi oluyor. Bulunan şartlar Türkiye'deki gibi değil. Örneğin yapıyı yaparken kullanacağın tüm malzemeleri önceden hesap etmek gerekiyor. Ekipman seçiminin yapılması, metrajların yapılması, bir malzemenin başka ülkelerden getirilmesinde yaşanan sorunlar, işçilerin şantiyeye nakli, bunların hepsi yaşanarak görülmesi gereken şeyler. Bu bir inşaat mühendisine aylarca sonra yaşanacak sorunları görme ve bunlara bulunduğu zamanda çözüm üretme yeteneği sağlıyor.

Şantiyenizin arka planından bahsedebilir misiniz? Yemek, mesai dışı vakitlerin değerlendirilmesi, lojistik, yaşam alanları ve sair konulara dair uygulamalarınızda için nasıl çözümler ürettiniz?

Yemek koşulları ve işçinin yaşam koşulları çok iyi diyebilirim, Türkiye ile kıyaslanınca özellikle. Mesai dışı olarak çok fazla bir vakit kalmıyor Rusya için. Çünkü yaz mevsimi az olduğu için normal mesaiden sonra ilave mesai yapılması gerekiyor. Daha sonra ise işçinin koşusunda düşünüyorduk sonra yatmaya

zamanı kalıyor. Pazar günleri işçiler kendi aralarında spor etkinlikleri yapıyor. Kış olduğunda hava şartları soğuk olduğu için dışarı çok fazla çıkılmıyor.

Şantiye yaşamının zorluklarını çalışma yaşamı, yurtdışı koşulları özelinde değerlendirmeniz mümkün mü?

Sanırım yurt dışında en büyük zorluk, istemiş olduğumuz herhangi bir malzemeye hemen ulaşamamak. Bir ihtiyaç malzemesi için aylarca beklemek durumunda kalıyoruz. Şantiye yaşamı genelde her türlü ihtiyacı düşünerek tasarlanıyor. Çok fazla bir ihtiyaç kalmıyor. Benim çalışmış olduğum firmada spor salonundan, sinema salonuna ve hatta bar bile vardı. İşçilerin eğlenmesi için de arada etkinlikler yapılıyordu. En büyük sorun Türkiye'ye olan özlem ve istediğin zaman ülkeneye dönememektir.

Genel olarak" yurtdışı şantiyeleri ücretli çalışanlar"ının yurtdışında çalışmaya karar vermesinde hangi koşul ve sebepler etkili oluyor?

En büyük tercih nedeni çok fazla tecrübe sahibi olunuyor ve ücret olarak Türkiye şartlarından daha iyi. Bu nedenle yurt dışı tercih nedeni oluyor.

Yurtdışına ucuz iş gücü götürdüğümüzü düşünüyormusunuz?

Evet Türkiye'den gelen iş gücü daha az para alıyor. Türkiye'de şu an bir işçi 2000 TL alırken, yurt dışında çalışan da yaklaşık bu kadar alıyor. Ayrıca emeklilik sigortası yurt dışında şu an yok. Bu bir işçi için

çok daha zor. Yurt dışında çalışanlar Türkiye'de çalışandan % 50 farklı olmalı ki, yurt dışında daha canla basla çalışsın.

Yabancı ülkelerin yasaları, yapım şartnameleri ya da işveren ile yapılan sözleşmeler işin yapım aşamasında bu konuda alınan (danışmanlık hizmetleri) konusunda, yeni girişimciler aydınlatacak, dikkat edilmesi gereken neler var?

Yabancı bir ülkede yapılan projelerde o ülkenin inşaat kurallarını çok iyi bilmek gerekiyor, yoksa çok sıkıntı oluyor. Ayrıca işveren proje üzerinde gördüğü her şeyi istiyor. Bu da dikkat edilmesi gereken şeylerden biri.

Yurt dışında çalışmak isteyen bir mühendisin, sosyal güvence, ücretler, izin ve sair çalışma koşulları açısından firma ile yapacağı sözleşmesinde nelere dikkat etmesi gerekli?

Yurt dışında çalışmak için bir mühendis kesinlikle Turist vizesi ile gitmemeli. Çünkü orada çalışması yasal olmuyor. Ayrıca giderken Türkiye'de İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan sözleşme yapsın. Herhangi bir problem anında mahkemede kendini savunma durumunda iyi olur. Artık yurt dışı firmalarının geneli emekliliğe yönelik primi yatırmıyor, sonradan sıkıntı olmaması için gitmeden önce bu konuyu da konuşmasını tavsiye ederim. İzin ve çalışma koşulları zaten İş ve İşçi Bulma Kurumu'nda yaptığı sözleşmede yazıldığı için sıkıntı olmuyor diyebilirim.

İNŞ. MÜH. AHMET AYSU

Dünyanın Ezilen Halklarına Karşı Bir Başarı:

NATO

FÜZE KALKANI PROJESİ

**“Düşman galip geldiğinde ölümler bile kendilerini bu düşmandan kurtaramayacaklardır”
Walter Benjamin**

Şimdi’de olan her şey aynı zamanda geçmişe yönelik etkilerde de bulunur. Geçmişte olanın tekrardan ele alınmasını, tekrar değerlendirilmesini sağlar. Şimdiye yapılan her müdahale geçmişte bir yerlerde gizli kalmış olaylar zincirini de açığa çıkarır.

İşte tarihin mazlum ve mazlumlardan yana olan bir halkının geçmişi tekrar yazılıyor Portekiz-Lizbon süreciyle. Zamanında Filistin kurtuluş mücadelesine kendi evlatlarını gönderen bir halk olarak anılan, en son 1 Mart’ta Irak müdahalesine geçit vermeyen bir ülke olarak bilinen Türkiye, NATO’nun füze kalkanı projesinin kendi topraklarında kurulmasına izin vermekle artık farklı bir biçimde anılacaktır. Artık ülkenin tarihindeki onurlu olaylar bir savaş makinesi olan NATO’ya katılmaktır, emperyalizme karşı mücadele etmiş bir halkı emperyalizmin ileri karakoluna dönüştürmedeki çıkar hesaplarıdır ve isyan eden onurluların tepesine düşecek bombaların ev sahipliğidir bizi tanımlayan ve İncirlik üssü artık övünç kaynağıdır; ya da zekice stratejik hamlelerin tarihteki örneklerinden biri. AKP, NATO’nun Portekiz’in başkenti Lizbon’da 19-21 Kasım 2010 tarihlerinde yapılan toplantısındaki füze kalkanı ile ilgili kararıyla Türkiye’nin karakteri ile ilgili özelliklerinin hepsi tekrardan tanımlanacak; “değerler yeniden değerlendirilecek.” Türkiye tarihinde Türkiye halkı için utanç kaynağı olan birçok şey geri döndürülerek onurlandırılacak. Evet tarih değişmeyecek ama onur sayılanın ‘kavram’ı değişecek.

Türkiye değil, TBMM tarafını seçmiştir...

Parlamerter demokrasilerin temel sorunu meşruiyet sorunudur, fakat çok zaman düşünüldüğü gibi meşruiyetle ilgili kriz temel olarak kimilerinin bu temsilin dışında kalması ile ilgili değildir; esas sorun temsil edenin daha sonradan aldığı kararların temsil edildiğini düşünenin kararlarıyla olumlu ya da olumsuz ilişkisinde yaşanır. “Beğenmediğinde değiştirirsin” gibi bu açığı kapattığı düşünülen ya da “demokrasilerde tek çözüm sandıktır” diyen –ve aslında bunu demekle hiçbir şey demeyen- telaffuzlar da

bu krizin çözülmesine yardımcı olmazlar, keza temsil eden kararı bir kere almıştır ve bundan 1 yıl sonra artık temsil etmeyecek olsa da alınan kararlar uzun yıllar uygulamada kalacaktır. NATO’nun füze kalkanı projesine verilen onay bir yandan temsiliyetle ilgili meşruluk krizini görünür kılar diğer yandan da liberal-muhafazakar siyasetin, siyasalın işleyişini nasıl değiştirdiğini gösterir.

Referandumu doğrudan demokrasinin en ileri uygulaması olarak gören AKP ve onun liberal şürekası nedense ülkenin, dünyanın önümüzdeki dönem güç dengelerini ve stratejilerini belirleyecek olan en kritik kararı halka sormayı akıllarına bile getirmediler; aynı 1 Mart tezkeresini meclisten geçirmeye çalışırken halkı hiç akıllarına getirmedikleri gibi. Oysa Lizbon’da 28 üye ülkenin onayıyla uygulamaya konulan “Yeni Stratejik Konsept” kendi konumunu Asya ve Ortadoğu’daki yeni gelişmelere karşı belirledi. İran’ın isminin geçirilmemesini büyük bir başarı olarak addeden ve medyada bunun propagandasını yapan AKP’nin sahte sevincine karşılık Sarkozy ‘Füze Kalkanı’nın hedefi İran’dır, biz kediye kedi deriz’ diyerek herkes tarafından bilinen sırrı deklare etti. Türkiye değil ama TBMM, hem de ‘ezilenlerin geleneğinden’ geldiğini söyleyen siyasal İslamın yürütme ve yasama erklerinin egemenliğinde ülkemizi ve Türkiye halklarını ‘haklı’dan yana değil ‘güçlü’den yana olmaya çağıran yeni bir ahlakı onayladı; neo-muhafazakar liberalliğin ahlak ve erdemi eski bir masal sayan ahlakını.

Şimdi yüksek sesle AKP’ye sorulmalıdır? Bizi kimin müttefiki yaptınız.

Açıkça cevap istenmelidir: dost kim, düşman kim?

AKP’nin diğer büyük başarısı ise Füze Kalkanı projesi’nin komutasıyla ilgili kararı “erteletmesi” oldu. 15 Kasım 2010 tarihinde Atatürk Havalimanı’nda Erdoğan şöyle konuştu: “NATO’nun bir üyesi olarak şüphesiz ki bu konuda atılacak bir adım ve bu işin komutasının kime verileceği

konusu çok önemli. Özellikle bu konu topraklarımızın genelini teşkil ediyorsa komuta kesinlikle bize verilmelidir. Komutanın başka bir ülkenin kontrolünde olmasının kabulü söz konusu olamaz.” (<http://video.cnnturk.com/2010/haber/11/15/fuze-kalkaninda-komuta-bizde-olmalı>) Bir gün sonra NATO sözcüsü James Appathurai, Başbakan Erdoğan’ın “Komuta bizde olmalı sözüne karşılık şöyle konuştu: “Bu tür proje ve operasyonlar için yetkilendirme izlenecek yöntem bellidir. NATO’nun ortak karar alma yapısı vardır ve tek bir ülkeye yetki devri yapılması söz konusu olamaz. NATO operasyonu söz konusuysa butona NATO basar.” NATO’nun bu ifadesi Davutoğlu’nu hızlıca devreye girmeye mecbur bıraktı: Davutoğlu, “Başbakanın ‘Komuta bizde olmalı sözü’ yanlış yere çekildi. Burada bütün sistemi Türkiye yönetsin demiyoruz. Kabul edilirse, komuta Türkiye’nin de bir parçası olduğu NATO’da olacak” diyerek füze sisteminin komutasının Türkiye’de olması gibi bir şartlarının olmadığını da itiraf etmiş oldu. Kılıçdaroğlu’nun partinin sınırlarını açmaya yönelik gel-gitli ifadelerini ‘dansöz’ kılıfıyla süsleyenler nedense ülke ile ilgili çok daha önemli bir konudaki Başbakan’ın gel-gitini görmezden geldiler.

Türkiye halkının geleneği bu projeyi vicdanlarda daha şimdiden mahkum etmiştir. Bu mahkumiyetin gerekçeli kararında ise Türkiye ile TBMM arasındaki bağlantının koptuğu iddiası en başta yer alacaktır. Yasama-yürütme ve yargı erklerinin hepsine birden sahip olan AKP bu kopuşun diyetini, onur Türkiye insanlarının aklına tekrardan geldiği an ödeyecektir; hatırlatmak ise gerçek siyasetin bir işidir.

NATO’nun “Yeni Stratejik Konsepti”: Siyasetin tasfiyesi

Füze kalkanı ile ilgili sorunlar sadece yukarıda saydıklarımız değil elbet; bunun yanında olası bir füze saldırısında kalkanın başarıyla çalışması durumunda ortaya çıkacak olan serpentinin Türkiye’ye etkileri, daha çok tartışılacak. Herhalde hiç kimse NATO’yu kendi parmağı olarak kullanan ABD’nin bir nükleer füze saldırısında Türkiye’nin topraklarına serpinti olmasını diyerek butona basmaktan kaçınacağını düşünmüyordur. Ama Türkiye açısından sorun çok daha büyük; Füze Kalkanı projesini büyük bir başarı olarak göstermeye çalışan ‘zafer’, ‘tüm şartlarımız kabul edildi’, ‘NATO’ya diz çöktürdük’ gibi gerçeklik ile hiçbir ilgisi olmayan başlıklar atan basın ve basının bu başlıklarını savunur pozisyonundaki angaje siyaset erkanı artık yeni bir siyaset yapma tarzını sahnelemeye başladı. Siyasal uzamı ilkenin ve politik iddianın içeriğine doğru zorlayacağına, ilkeyi ve politik iddianın kendisini siyasal uzamın konjonktürüne uydurmak bu yeni ‘siyaset’in biçimini oluşturuyor.

Aslında buna siyaset denmesi de çok doğru değil; keza siyasal alanın kendisi, neo-muhafazakar ‘siyaset’in pragmatik tavır alışıyla birlikte, tasfiye ediliyor. Siyasal alanı ‘eşit yurttaşların birliğinin olanağı’ olarak kurmaya çalışan idealler sahnedeki çekilirken, teknik bir yönetebilme işleminin

bu yönetme edimini ‘başarıyla yürütebilme’ vasfına sahip liderlik nosyonu, politik öncüyü müdür pozisyonundaki bir memur konumuna dönüştürüyor. Dünyanın varlıklarından eşit pay almak isteyenler’in, bırakın bu varlıklara el koyanlara karşı bir mücadele yürütmesini, elindeki varlıkları sermayenin tahakkümünden kaçan bir yöntemle kendi içinde dağıtmak istemesi dahi kabul edilemez bir hale geliyor; çünkü bu durum sermayenin rahat ve serbest dolaşımını engelleyen bir başka siyasal projeye işaret ediyor. Ama sorun çok daha köklü aslında; sorun ‘başka bir siyasal projenin’ olması değil, bir yerlerde ‘gerçekten siyasal bir projenin’ ortaya çıkabilmesi ihtimalidir.

North Atlantic Treaty Organization (NATO)’nun ne için kurulduğunu hatırlayalım; Batı’nın ABD’yi kendi savunmasına ortak etmesinin bir aracı olarak kurgulanan ve ilk zamanlarında Almanya’nın dünyaya yaşattığı trajedinin bir daha ortaya çıkamaması için kurulan fakat hızla SSCB’ye karşı bir duvar haline gelen örgüt Sovyetler Birliği’nin yıkılmasından sonra varlık nedenini kaybetmesine rağmen ABD’nin kendi hegemonya savaşlarındaki suçlarını kolektifleştirebilmesinin bir aracı haline geldi. Sovyetler’in çökmesinden sonra ortaya çıkan ilk konsept’te kendini ‘terör’e karşı konumlandırılan NATO, Amerika’nın stratejik hedeflerinin gerçekleştirilebilmesinin bir kurumu haline geldi. Afganistan ve Irak işgallerine NATO üyesi diğer ülkelerin de dahil edilmesi çabası bu dönemi niteleyen uygulamalardır. Füze Kalkanı projesinin de uygulamaya konduğu yeni stratejik konsept ise bu sefer kendini bir yandan Asya ve Ortadoğu’daki yeni güç odaklarının gelişimine karşı kurarken diğer yandan da siyasetin tasfiyesi daha altta işleyen amaç olarak görünür kılınıyor.

Türkiye’de de AKP iktidarının ortaya çıkmasından beri uygulanan siyasal alanı siyasetlesizleştirme uygulamaları sendikalardan, odalara ve demokratik kitle örgütlerine kadar sirayet eden bir söylem aracılığıyla örgütleniyor. Bunların siyasal değil de teknik kurumlar olduğuna dair propaganda sağ siyasetin kavramsal hazinesinde hızla kabul görürken siyasetin sol kulvarı bu kurumların siyasallığında hala ısrar ediyor. Devlet dışı örgütlenmelerin siyasallığının tasfiyesi süreci esas olarak devlet mekanizmasının siyasal olmadığı iddiasının (kandırmacasının) zorunlu bir sonucudur. Bizde ufak bir uygulama niteliğinde görülen bu tavır, dünya çapında da NATO aracılığıyla ABD tarafından örgütleniyor. Yeni bir siyasal güç olabilecek potansiyeli barındıran Güney Amerika, Ortadoğu ve Asya’nın üzerindeki NATO ilgisi de bu yüzden; amaç siyaseti akla getirmemek.

Ama hangi siyaseti? Elbette emek ve sermaye arasındaki gerilimden köklenen bir siyaseti. NATO bu gerilimin dünya çapındaki sermaye perspektifli savunma aygıtıdır; onun şemsiyesi ezilenlerin tanrısının öfkeli yağmurlarına karşı açılmıştır.

ANKARA'DA ULAŞIM SORUNU ve DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Nevzat ERSAN*

“Ulaşım planlaması taşıt odaklı değil, insan odaklı olmalıdır.”

“Ulaşım hakkı”, en temel haklar olarak ifade ettiğimiz çalışma, sağlıklı bir çevrede yaşama, eğitim ve kültürel yaşama katılma gibi diğer kamusal haklar ile doğrudan ve açık bir ilişki içindedir. Bu bakımdan da diğer haklara erişmeye aracılık eden ve bu haklar için olmazsa olmaz temel bir insan hakkıdır. Taşıtı olan veya olmayan herkesin ulaşım hakkına erişebilmesi gerekmektedir. Bunun için de özel araç sahipliği dışında herkese ayırım gözetmeden rahat ulaşılabilir, ucuz ve konforlu ulaşım seçenekleri sağlanmalıdır. Bunu sağlamanın yolu da özel araç sahipliğini teşvik etmek değil toplu ulaşım seçeneklerini geliştirmektir. En temel haklardan biri olan ulaşımın, herkes için ulaşılabilirliğini sağlamak için toplu ulaşım seçenekleri geliştirilmeli ve güçlendirilmelidir. Kentin sosyal olanaklarından ve kent merkezlerinden herkesin yararlanması sağlanarak, yaşamın zevk verdiği bir kent yaratılmalıdır.

Bütün bunlar bizi, kentlerin herkesin, her yere erişebileceği şekilde tasarlanması için zorlayan unsurlardır. Ticari, idari ve kamu binaları, sosyal-kültürel, spor, sağlık ve dini faaliyetler, sokaklar ve kamu alanları tüm yurttaşların erişebileceği şekilde düzenlenmelidir. Burada ayrıca bir parantez açarak belirtmekte yarar

var; özellikle engelli yurttaşlarımız için özel düzenlemelere dikkat etmek zorundayız.

Kentsel ulaşımında amaç, kente yasayanların belirli hacim ve nitelikteki ulaşım gereksinmesini uygun koşullarla karşılarken gelecekteki gelişmelere uyulanabilecek ve kentsel gelişmeye ilişkin hedeflerle uyumlu bir ulaştırma sisteminin planlanması ve gerçekleştirilmesidir. Tüm bunlarla birlikte ulaşım insanı bir yerden bir yere taşımaktan ziyade çevreye de en az zarar veren şekilde planlanmalı ve bu doğrultuda uygulamalar geliştirilmelidir. Metro, bisiklet ve yaya alternatifli ulaşımın geliştirilmesi bu yönde atılabilecek adımlardan birkaç tanesini oluşturmaktadır. Bisiklet yolları, kent merkezlerin yayalaştırılması, özel düzenlenmiş yaya yolları, kent dışı otopark yerleri ve merkeze düşük maliyetlerle, sık ve güvenli toplu ulaşım imkânlarını yeniden düzenlenmesi bu doğrultuda hayata geçirilebilecek uygulamalardır.

Taşıt odaklı ulaşım planlaması bir zorunluluk mudur?

Kentlerdeki hızlı nüfus artışı ise çalışan kişi sayısının ve iş amaçlı yolculukların artmasına neden

* İMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı

olmaktadır. Bunun yanında kent merkezindeki yoğunluktan ve yüksek kiralardan kurtulmak amacıyla kent merkezinin dışındaki toplu konut alanlarına yerleşenler yeni ulaşım gereksinimlerini doğurmaktadır. Ankara'da Cumhuriyetin ilk yıllarında yavaş gelişen bir kent olarak 1980 sonrasında artan nüfus ve işgücü olarak kent ölçeğinde hızlı bir artış göstermiştir.

Ankara gibi büyük kentlerde, özel araç sahipliğinin ve kullanımının artması kentsel yol ağlarında tıkanıklıklara sebep olmakta ve yoğun trafik olgusunu gündeme getirmektedir. Otomobil kullanımının artması trafik tıkanıklığını arttırmasının yanında çevreye de daha fazla zarar vermektedir. Aynı zamanda da otomobiller için karayolları gibi seçeneklerin gündeme gelmesi de arazilerin bu amaçlarla kullanımına yol açmaktadır. Çevreye zarar veren, arazilerin kentsel amaçlar ve insan yararı dışında kullanılmasına yol açmaktadır.

Bu soruna çözüm olarak da, genellikle yol ağları genişletilmekte ya da kapasitesi arttırılmakta ve sürekli artan otomobilli yolculuk talebini karşılamak için yol altyapısının geliştirilmesi gibi yöntemler çözüm olarak sunulmaktadır. Bu çözümler, sürekli yol kapasitelerinin arttırılması, yeni yol yapılması veya mevcut yolların genişletilmesi olarak sonuçlanmaktadır. Yol genişletmek için de yaya kaldırımları daraltılmakta veya yıkılmakta, büyük yatırımlar da tüneller veya katlı otoyollar ve katlı kavşaklar için yapılarak kentlerin içerisine daha fazla trafiğin girmesinin önü açılarak yaya için yaşaması, ulaşması zor bir kent yaratılmaktadır.

Taşıt odaklı yaklaşımlar büyüyen kentleri tüketen, kentin trafik sorunlarını daha da karmaşık hale getirmesinin yanında birçok insanın ulaşım erişim hakkını gasp eden bir anlayışa sahiptir. Ulaşımında taşıtlara öncelik verilmesi, kaldırımlardan çalarak yolları genişletme, her kesişim noktasını katlı kavşaklarla çözme gibi anlayışları da içermektedir. Kent merkezleri tamamen taşıt yollarına göre planlanırken, yayaların ulaşım hakları sürekli gasp edilmekte ve kent içinde kargaşa yaratılmaktadır.

Bütün bunlar, taşıt odaklı ulaşım planlaması için yeterli gerekçeler değildir. Bu gerekçeler, Ankara gibi büyük kentlerde çözümsüz gibi görünen ulaşım sorunları yaratmaktadır. Bu sorunlarla kentte taşıtların kente uydurulması ve yayalara öncelik verilmesi gerekirken, Taşıtlar kente uydurulmuş ve Ankara'dan bir "taşıt kenti" yaratılmıştır. Ayrıca yapılan otobanların, katlı kavşakların, üst geçit ve alt geçitlerin birer rant alanı haline gelmesi de ayrı bir tartışma konusunu oluşturmaktadır.

Taşıt odaklı ulaşım politikaları diğer bir taraftan da, özel araç sahibi olmayan ya da olmak istemeyenlere karşı ayrımcılık yaratmakta, bu kesimler istemedikleri halde ekonomik, toplumsal ve çevresel maliyetlere katılmak zorunda kalmaktadır. Gürültü kirliliği, hava kirliliği ve araçların gasp ettiği yollar bu durumun en önemli örneklerini oluşturmaktadır.

Ankara'da çevreye duyarlı, yeşil ulaşım türleri yaygın uygulamalar değildir. Ankara'da bazı üniversitelerin yerleşkelerinde bunlara yönelik uygulamalar olsa da kentin genelinde bisikletli ulaşımaya yönelik olarak planlı ve kapsamlı bir uygulama bulunmamaktadır. Yaya ulaşımı açısından ise kent merkezinde ve ana bulvarlarda yol genişletme çalışmaları ve katlı kavşak projeleriyle yaya kaldırımları sürekli daraltılmaktadır. Yaya hemzemin geçitleri kaldırılmakta, yayaların ulaşım koşulları giderek daha da kötüleştirilmektedir.

Tek merkezli bir kent olan Ankara, insanın yaşayabileceği sağlıklı bir kent olmaktan uzaktır. Kent merkezi olan Kızılay'ın şu anki hali yaya ve insan odaklı olmaktan çok tamamıyla otomobil odaklıdır. Hemzemin geçitlerin kaldırılarak üstgeçitlerin yaygınlaştırılması, katlı kavşakların ve otobanların kentin merkezinde yer alması yayaların yaşam alanlarını daraltmaktadır. Üstgeçitlerin özellikle yaşlıların ve engellilerin çıkabileceği bir yapıya sahip olmaktan uzak olması bu konuda önemli bir göstergedir. Çevreye bakıldığında yolların otomobiller için ne kadar geniş olduğu görülmektedir. Yaya için yaşam alanı tanımayan Kızılay'da her taraf otomobildir. Kısacası Kızılay, otomobiller için geniş otoparklar ve geniş yollarla doludur.

2015 Ulaşım Ana Planı ne oldu?

Ankara'da 1994 yılında Sayın Gökçek'in göreve geldiği sıralarda yapılan ve onaylanan Ankara 2015 Ulaşım Ana Planı başlığı altında 11 tane temel ilke benimsenmiştir. Bu planın üzerinden 16 yıl geçmiş ve yerine yeni bir ulaşım planı yapılmamıştır. Söz konusu planda da belirlenen 11 hedeften sadece bir tanesi insan odaklı ulaşımı öncelemiştir. Bu da 16 yıldır kenti yönetmekte olan Büyükşehir Belediyesi'nin uygulamaları üzerine düşünmemizi sağlamaktadır.

Sonuç olarak 2015 ulaşım planı, İnönü, Mevlana, Fatih Sultan Mehmet, Turgut Özal Bulvarlarının ekspres yol mahiyeti kazanarak yayalara kapatılmasına neden olmuş ve bu alanlar yayanın ancak üstgeçit ya da altgeçitten aşabileceği kenti bölen taşıt ulaşımının desteklediği alanlar olarak kimlik kazanmışlardır.

Planda ayrıca, ulaşım hizmet düzeyinin artırılması hedeflenmiş fakat toplu taşıma hizmetlerinde yapılan iyileştirmeler, özel taşıma hizmetlerine yapılanların çok gerisinde kalmıştır. Ulaşımında ekonomik etkinlik hedeflenmesine rağmen Batıkent Metro hattından sonra yapılan projeler yavaşlatılmış, etaplar ve belirlenen öncelikler değiştirilmiştir. En önemlisi de planda halkın katılımı öngörülürken, ulaşım ile ilgili kararların alındığı, Ulaşım Koordinasyon Merkezi, toplu taşıma hatları, ücretlendirme, aktarımlar konusunda verilen kararlarda halkın gerçek ihtiyaçlarını göz ardı eden uygulamalarda bulunmuştur.

Peki, nasıl olacak?

Ankara'nın ulaşım ve dolaşım sorunlarına uygulanmakta olan "otomobil merkezli ulaşım yaklaşımı" derhal terk edilmeli ve ulaşım politikalarında "insan odaklı ulaşım yaklaşımı" benimsenmelidir. İnsan odaklı bir anlayış için kamu odaklı ve toplumun genel çıkarlarını, bireylerin ve belirli kitlelerin çıkarlarından üstün tutan bir anlayışa sahip olmak gerekmektedir. Ankara'da yaşanan ulaşım ve dolaşım sorunlarını hafifletilmeyi düşünürken, kentin gelecekte karşılaşılabileceği sorunları bir bütün olarak görmek gerekmektedir.

Otomobil yerine uygulanabilecek en uygun toplu taşıma aracı metrodur. Ancak Ankara'da metro yapımı 1972'den bu yana hazırlanan ulaşım planlarında önerilmiş olmasına rağmen 2 hat dışında bu konuda bir ilerleme kaydedilememiştir. Tamamlanamayan inşaatlar hem harcamaları bakımından ölü yatırımlara dönerken hem de söz konusu inşaatın eskimesine yol açmakta ve ekonomik ömrünü kısaltmaktadır. Ayrıca Ankara için tasarlanan raylı ulaşım sistemleri toplu ulaşım ihtiyacını kentin ihtiyaçları göz önüne alınarak değil görüntü amaçlı yapılmakta dolayısıyla kentin ulaşım sorunları çözülememektedir. Tek merkezli bir kent olan Ankara'da ulaşımın daha uygun bir şekilde yapılabilmesi için Kızılay yaya bölgesi ilan edilip buraya ulaşım sadece raylı sistemlerle sağlanmalıdır.

Ulaşım sistemi herkes için ulaşılabilir ve yararlanılabilir olmalı; aynı zamanda da çevre, kültürel sistemler ve ekosistemleri korunmalıdır. Yani yaşanabilir çevre için ulaşım sisteminin nasıl geliştirildiği önem taşımaktadır. Ankara "hareketlilik, yaşanabilir bir kent oluşturmaya yönelik bir biçimde düzenlenmeli ve değişik ulaşım türlerine olanak tanımalı"dır. "Kentler insanlar içindir, taşıtlar ise sadece araçtır" denilerek tasarlanmalı, taşıtların değil insanların ihtiyaçları öncelik olmalıdır.

PLANLAMA

Selim TULUMTAŞ*

İnsan düşünen, bu yetisi ile dünyayı tanıma, yorumlama ve değiştirme uğraşı veren bir varlıktır. İnsanı diğer varlıklardan ayıran bu durum, ilk dönemlerde yaşamak için doğaya karşı verdiği mücadelede başarılı olabilmesi için onun doğayı tanımamasını, belirsizlikleri keşfetmesini ve bu belirsizlikleri belirli hale getirme çabasına girmesini sağlamıştır. Bu çaba, insanın doğayı tanımamasını ve doğanın özelliklerini keşfettikçe bu özelliklerden yararlanma yollarını aramasının önünü açmıştır. Bu arayışlar sonucu geliştirilen teknikler insanın doğaya bağımlılığını azaltmaya başlamıştır.

İktidarın gökyüzünden yeryüzüne inme süreci olarak adlandırılabilir bu süreç insana ve insan aklına duyulan güvenin gelişimini, insanın doğa karşısındaki edilgen yapısının değişerek etkenleşmesini ve sorgulayan ve değiştiren bir konuma gelmesini sağlamıştır.

İnsana ve aklına olan bu güven, insanın aklını kullanarak geleceğine egemen olabileceği ve belirli oranda bile olsa geleceğini değiştirebileceği inancını kökleştirir. Bu kök, planlama düşüncesinin de kökenini oluşturur. Çünkü planlamanın özünde geleceğe egemen olma,

değiştirme çabası vardır.

Bu öze bağlı olarak planlamaya ilişkin bir çok tanım yapmak mümkündür. Buna göre planlama;

- Ne yapılacağına önceden karar verilmesidir,
- Belirli bir amacı gerçekleştirmek için düzenlenen önlemler bütünüdür,
- Belirli bir amacı gerçekleştirmek için harekete geçmeden önce yapılan hazırlıklardır,
- Belirlenen amacı gerçekleştirmeye yarayacak bütün faaliyetlerin önceden belirlenmesidir,
- Bir kimsenin amaçlarını açıklığa kavuşturması ve daha sonra istenen hedeflere ulaşmak amacıyla kimin, ne zaman, hangi yöntemlerle ve ne kadar giderle hangi faaliyetlere girişeceğini kararlaştırılmasıdır,
- Sosyo-ekonomik değişme sürecini, istenen genel amaçlara ulaştırabilmek amacıyla niceliksel hedef koyma ve bunların gerçekleştirilmesi için çeşitli araçları geliştirme faaliyetidir,
- Verili bir ortamda önceden belirlenmiş amaç ya da amaçlara, yine önceden belirlenmiş sürede, belli araçlarla ulaşma eylemidir,

* İMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi

- Geçmiş ve bu günün bilgileri ile geleceğe müdahalede bulunma, bu günden yarına bir yön verme çabasıdır.

Tanımlamalardan yola çıkılarak bu tanımlamalar içerisinde yer alan ve planlamanın unsurları olarak adlandırılabilir temel unsurları saptamak mümkündür. Buna göre planlamanın birinci temel unsuru hiç kuşkusuz **“amaç”**tir.

Planlama, ulaşılmak istenen amaç ya da amaçlara yönelik bir eylemdir. Bu amacın varlığı planlama eyleminin vazgeçilmez bir ön koşulu olmakla birlikte planlama eyleminde bu amacın niteliği önemli değildir. Amaç, bireysel, örgütsel ya da toplumsal nitelikte olabilir. Örneğin bireysel yaşamda kişinin kas yapısını güçlendirmesi, örgütsel düzeyde örgütün iletişim kanallarının geliştirilmesi ya da toplumda sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi amaç olabilir.

Bu örneklerdeki amaçlar ne kadar somut görüntülü olsa da planlama eyleminin yolunun belirlenmesinde bir netliğe sahip değildir. Bu amaçlar **“neden?”** sorusu ile açıklanmadığı müddetçe planlama eyleminin yönü belirlenemez. Örneğin bireysel anlamda kas yapısının güçlendirilmesi amacı **“neden?”** sorusu ile genişletildiğinde farklı yönler gösterebilecek sonuçlara ulaşılır. Kas yapısının güçlendirilmesi kişinin gösterişli bir görünüm elde etme isteğinden hayatını daha sağlıklı geçirme isteğine kadar genişleyebilen farklı hedeflerin amacı olabilir. Salt gösterişli bir görünüm elde etme isteği anabolik-stereoidler kullanılarak bu isteğe ulaşılmasını meşrulaştırabilir. Ancak kişinin sağlıklı bir yaşam sürmesi isteği bu tür araçları dışlayacağı gibi daha uzun erimli eylemlerin düzenlenmesini zorunlu kılar. Bu örneği örgütsel ve toplumsal nitelikteki amaçlar için de genişletmek mümkündür.

Bu, planlama eyleminden önce amaç unsurunun **“neden?”** sorusu ile en soyut düzeye kadar açıklanmasının gerekliliğini, bu yapılmaksızın **“nasıl?”** sorusuna aranacak cevaplarla planlama eylemine geçilmesinin yaratacağı yanlışlıkları ifade eder.

“Neden” sorusuna cevap bulma uğraşında insanın yaşamı algılayışı, yaşam karşısında kendini konumlandırışı ve verdiği yaşam mücadelesi içerisinde çevresine bakışı ağırlıklı olarak yer alır. Bu nedenle **“neden?”** sorusuna cevap bulma uğraşı hiç kuşkusuz ideolojiktir.

Buradan **“amaç”** belirleme sürecinin planlama eylemini önceleyen bir süreç olduğunu ve bu sürecin en sağlıklı şekilde yürütülebilmesi halinde planlama eyleminin pusulasız bir gemi gibi engin denizlerde kaybolacağı sonucunu çıkarmak mümkündür.

Tanımlamalar içerisinde yer alan planlamaya ilişkin ikinci temel unsur **“süre”**dir. Belirlenen amaçlara önceden belirlenen bir süre içerisinde ulaşılması planlama

eylemine içkindir. Planlama eyleminden söz edebilmek için ulaşılması istenen hedefe ne kadar sürede ulaşılacağına da belirlenmiş olması gerekir. Hedefe varmak için bir sürenin belirlenmemesi o hedefin geleceğe dönük bir tasarı niteliğinin ötesine geçmemesine neden olur. Ayrıca süre belirlenmediğinde, öyle bir an gelir ki hedefin gerçekleştirilmesinin pratikte hiçbir anlamı kalmaz.

Sürenin belirlenmesi de, amaca ilişkin **“neden?”** sorusuna verilen cevaplara ve bu cevaplardan yola çıkılarak belirlenecek gereksinim duyulan kaynaklar ile mevcut kaynakların durumuna bağlıdır.

Planlamanın üçüncü temel unsuru **“izlenecek yol”**dur. **“izlenecek yol”**, belirlenen amaca, belirlenen sürede ulaşılması için yapılması gerekenleri, hangi yöntem, araçlar ve kaynakların kullanılacağını içerir.

Planlama eylemine ilişkin bu üç temel unsur planlama eyleminin olmazsa olmaz unsurlarıdır. Amacın olmadığı bir planlama eylemi olamayacağı gibi, sürenin belirlenmemesi planın tasarı niteliğinde kalmasına, izlenecek yolun belirlenmemesi ise belirlenen hedefe ulaşılmasına neden olacaktır. Ancak burada tekrar etmek gerekirse amacın hedefinin saptanmasına yönelik olan ve plan eylemini önceleyen amaç unsurunda yeterli netlikte bir açıklanmanın yapılmamasının planlama eylemini yok hükmünde bir noktaya götüreceği akıldan çıkarılmamalıdır.

Planlamanın temel unsurlarının oluşturulması planlamanın hazırlık aşaması olarak adlandırılabilir. Bu aşama özellikle toplumu ilgilendiren bir planlama söz konusuysa teknik, ekonomik, sosyal v.b. bir çok boyutu içerir. Bu aşamada **“neden?”** sorusuna verilecek cevaptan, kullanılacak kaynaklara kadar geniş bir alanda tüm bu boyutları göz önüne alarak yapılacak araştırma başarısızlık olasılığının azaltılması yada ortadan kaldırılması için mutlak bir gerekliliktir. Bu araştırma, planlamayı doğrudan yada dolaylı olarak etkileyebilecek tüm alanları ve bileşenlerini içermelidir. Tüm bu bileşenlerin sağlıklı olarak değerlendirilmesi, elde edilen bilgilerin işlenerek birer veri haline getirilmesi ve hedeflerin, yöntemlerin bu veriler ışığında belirlenmesi başarılı bir planlamanın öncelikli koşullarıdır.

Planlama eyleminde, planlama temel unsurlarının belirlenmesi sonrasında ikinci aşama planın uygulanmasıdır. Bu aşama da planlama eylemi içerisinde yer alır. Çünkü planlama eylemi durağan bir yapı sergilemez. Hedefin gerçekleştirilmesine yönelik yapılan öngörüler belli koşulların gerçekleşeceği varsayımına dayanır. Bu nedenle uygulama süreci, bu öngörülerin gerçekleşmelerinin izlenmesi, denetlenmesi ve değerlendirilmesi ve yeni duruma göre planın tekrar gözden geçirilmesi ve revizesini de içeren bir süreçtir.

Uygulama sürecinin başarısı için, ortak bir amaç için harekete geçirilen tüm kaynakların eylemlerinin birbiri ile uyumlu hale getirilmesinin sağlanması gerekir. Tüm kaynakların ortak amaca yönelik eşgüdümlemesi planın başarısında özel öneme sahiptir.

Hazırlık ve uygulama aşamalarından oluşan planlama eyleminin başarısı planlamanın belirli ilkeler göz önüne alınarak oluşturulmasını da gerektirir. Planlama ilkeleri olarak adlandırılacak temel ilkeleri şu şekilde sıralamak mümkündür.

Planlamanın birinci temel ilkesi “**açıklık**”tır. Hedeflerin açık ve anlaşılır olarak ortaya konulması “açıklık” ilkesinin temelini oluşturur. Ulaşılmak istenen hedefin bu şekilde oluşturulmaması elde edilecek sonucun rastlantısal bir niteliğe dönüşmesine neden olacaktır. Açıklık ki planlama eylemi özünde rastlantısallıkları en aza indirme uğraşdır. “Açıklık” aynı zamanda planlama eylemi sürecinde rol alacak aktörlerin görevleri, işlevleri, sorumlulukları ve aralarındaki ilişkiler açısından da bir gerekliliktir.

İkinci ilke “**esneklik**” olarak adlandırılabilir. Planlama, beklenmeyen koşullar karşısında geçerliliğini yitirmeyen, değişen koşullara uyum gösterebilen nitelikte olmalıdır. Bu planlamanın içeriğinin ve hedeflerinin sıklıkla değiştirilmesi olarak algılanmamalıdır. “Esneklik” ilkesi koşullar değişmedikçe içerik ve hedeflerde oynanmamasını sağlayan bir katılık, planlamanın akışını değiştirebilecek bir koşul değişiminde ise bu yeni duruma uyum sağlayabilecek şekilde hareket edilmesini sağlayan bir akışkanlık olarak değerlendirilmelidir.

Planlamada “**tutarlılık**” üçüncü temel ilkeyi oluşturur. Planlama içerisinde yer alan parçalar arasında çelişki olmaması, birbirleri ile uyumlu olması “tutarlılık” ilkesinin bir gereğidir. Hedeflerin, seçilen yöntemlerin, elde edilen verilerin, öngörülen sürenin, kullanılacak kaynaklar ve araçların kendi aralarında tutarlılığı planlamanın başarı göstergelerinden biridir.

Mühendisler-Mimarlar ve Planlama

Mühendisler ve mimarlar planlama eyleminin neresindedir? Bu sorunun cevabı –her yerinde- olarak verilebilir. Bilgilerin toplanmasından, veri haline getirilmesine, bu verilerin değerlendirilmesinden izlenecek yolun belirlenmesine, planın uygulamasından izlenmesine her nokta mühendislerin ve mimarların çalışma alanıdır. Bununla birlikte özellikle toplumsal alanlardaki planlamalarda ve plan uygulamalarında mühendis ve mimarlar planların, buna bağlı olarak sistemin meşrulaştırma ajanlarına dönüşmektedir. Bunun en önemli nedeni bir karar verme sürecini de içinde barındıran planlama eyleminde mühendis ve mimarların bu karar verme sürecinde sadece teknik bilgisinden yararlanan insanlar olarak yer almalarıdır.

Buna ilişkin olarak bir örnek olay anlatmak faydalı

olacaktır. TCDD Genel Müdürlüğünde Şubat 2008 de yapılan “Demiryollarının geleceği” konulu panele konuşmacı olarak katılan Prof. Dr. Aydın EREL, hızlı tren konusunda, hızlı trenin gerekli olup olmadığı, demiryollarının yük taşımasına ilişkin gerekli altyapıyı dahi oluşturamamış olduğu bir durumda hızlı trenden beklenen faydaların neler olduğu yönünde – salondan yapılan eleştirilere verdiği cevapta mealen;

- Evet bence de Ülkemizde hızlı tren yanlıştır. Ancak karar vericiler bana sormuyorlar ki hatta hiç kimseye sormuyorlar. Benim şu anda söylediğim madem karar vericiler böyle bir uygulamaya karar vermişler benim dediğim bunun tekniğine en uygun şekilde yapılması. Ben bunu söylüyorum.

Mühendis ve mimarların planlama konusunda içine düştüğü acz bundan daha açık bir şekilde ifade edilemezdi. İnanmadığı uygulamaları bile tekniğine uygun gerçekleştirmek için gösterilen bir çaba. Burada kıskırtıcı bir örnek dahi olsa şu örneğin verilmesi yanlıştır olmayacaktır. Darağaçları kurulmasına karar verilmiştir. Mühendis tekniğine uygun olarak hesaplarını yapar ve çatar.

Bu mühendis ve mimarların kabul edebileceği bir konum değildir. Mühendis ve mimarların bu konumu kabul etmedikleri Ahmet Haşim Köse ve Ahmet Öncü tarafından 1999 yılında yapılan “Türkiye’de Mühendis-Mimarlar ve Meslek Örgütlenmeleri” araştırmasının sonuçları ile de doğrulanmaktadır. Araştırmada – mühendis ve mimarların mesleklerine ve topluma karşı sorumlulukları işveren ve yöneticilerin çıkarları ile çoğu zaman çelişir- olarak ifade edilen önermeye mühendis ve mimarların % 42.6 sı katılmış, % 22.5 i katılmamış ve % 34.9 u da çekimser kalmıştır.

Mühendis ve mimarları sistemin meşrulaştırma araçlarına dönüştüren ve teknik bakış açısı dışında sorgulamayı, değiştirmeyi ve dönüştürmeyi olanaksız hale getiren mevcut planlama anlayışları terk edilmelidir.

Bunun başlangıç noktası, planlama eyleminin hazırlık aşamasını önceleyen “neden?” sorusuna cevap bulma uğraşının yoğunlaştırılmasıdır.

**TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
ANKARA ŞUBESİ
ÇELİK YAPI TASARIMI – 1
KURSU PROGRAMI**

Kurs Programının Genel İçeriği

- Çelik Yapı Elemanları
- Çelik Yapılarda Birleşim ve Ekler
- Yönetmelik ve Standartlar
- Yükler ve Yük Kombinasyonları
- Taşıyıcı Sistem Düzenlemesi
- Tasarım Yöntemleri
- Uygulama Alanları

Kurs Tarihi: 3 Ocak 2011 Pazartesi – 29 Ocak 2011 Cumartesi

Kurs Saatleri: Pazartesi : 19:00-21:00
Çarşamba : 19:00-21:00
Cumartesi : 14:00-18:00

Kurs Süresi: 32 saat

Kurs Ücreti: 125 TL

Kurs Eğitmeni: İnş.Yük.Müh. İlker Yılmaz TÜRKER- Proje ve İnşaat Kalite Müdürü

Kurs Yeri: İMO Binası-Güney ÖZCEBE Dersliği

- Kursa katılımda Odamız üyesi olma ve aidat borcu bulunmama (2010 hariç) şartı aranacaktır.
- Kurs ücretini yatırmadan önce, şube yetkililerinden kursa ön kayıt yaptırılması gerekmektedir.
- Kurs ücreti Şubemize veya İş Bankası Meşrutiyet Şubesi 13659 (Şube Kodu:4213) numaralı hesabımıza yatırılacaktır.
- Banka kanalı ile yapılan ödemelerde kursun ve katılımcıların isimlerinin yazılı olduğu dekontun İMO Ankara Şubesi 294 30 77 numaralı faksa veya mahir@imoankara.org.tr ya da okancagrib@imoankara.org.tr, e-posta adreslerine gönderilmesi ve Şube Yetkililerinden kontrol ettirilmesi gerekmektedir.
- Şubeden yapılan ödemelerde kredi kartına taksitlendirme yapılabilecektir.
- Kurs sonunda; %70 (23 saat) devam şartını sağlayan üyelere katılım belgesi düzenlenecektir.
- Bu Kursumuzda İşsiz Üyelerimize 4 Kişilik Ücretsiz Kontenjan ayrılmaktadır.

**Katılım 30 kişi ile sınırlıdır. Kayıtlar 20 Aralık 2010
Pazartesi günü mesai bitiminde kapanacaktır.**

7 Ağustos 2009 tarih ve 27332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Serbest İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Yürürlükte, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** kapsamında SİM Belgesi'ne sahip üyelerimizin sorumluluklarından biri olan Oda tarafından düzenlenecek mesleki eğitim faaliyetlerine katılarak, **İşyeri Tescil Belgesi'nin** 1 Ocak-31 Ocak tarihleri arasında yapılacak yıllık onaylarında katılmış oldukları bu **mesleki eğitim belgelerini** ibraz etmeleri zorunludur. Bu kapsamda yönetmelik gereği uzmanlık alanlarına göre SİM Belgesine sahip üyelerimiz için Şubemizin hazırladığı kurs, seminer, kongre, sempozyum vb. eğitimlere katılımlarda "Katılım belgesi" düzenlenmektedir.

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ

Necatibey Caddesi No: 57 Kızılay / ANKARA

Tel: +90 312 294 30 66 • Fax: +90 312 294 30 77

e-posta: mahir@imoankara.org.tr - okancagrib@imoankara.org.tr • web: www.imoankara.org.tr

**TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
ANKARA ŞUBESİ
BETONARME YAPI TASARIMI – 1
KURSU PROGRAMI**

Kurs Programının Genel İçeriği

- Bina Tasarımlarında Yük Tahminleri ve Yükleme
- Taşıyıcı Sistem ve Sistem Seçimi
- Kiriş Tasarımı
- Kolon Tasarımı
- Perde Tasarımı
- Döşeme Tasarımı
- Temel Tasarımı

Kurs Tarihi: 04 Ocak 2011 Salı – 3 Şubat 2011 Perşembe

Kurs Saatleri: Salı : 18.00-20.00
Perşembe : 18.00-20.00
Cumartesi : 09.45-13.45

Kurs Süresi: 40 saat

Kurs Ücreti: 150 TL

Kurs Eğitmenleri: İnş. Müh. Hakan Güvengiz, İnş. Müh. Emin ALDEMİR

Kurs Yeri: İMO Binası - Güney ÖZCEBE Dersliği

- Kursa katılımda Odamız üyesi olma ve aidat borcu bulunmama (2010 hariç) şartı aranacaktır.
- Kurs ücretini yatırmadan önce, şube yetkililerinden kursa ön kayıt yaptırılması gerekmektedir.
- Kurs ücreti Şubemize veya İş Bankası Meşrutiyet Şubesi 13659 (Şube Kodu:4213) numaralı hesabımıza yatırılacaktır.
- Banka kanalı ile yapılan ödemelerde kursun ve katılımcıların isimlerinin yazılı olduğu dekontun İMO Ankara Şubesi 294 30 77 numaralı faksa veya mahir@imoankara.org.tr ya da okancagrib@imoankara.org.tr, e-posta adreslerine gönderilmesi ve Şube Yetkililerinden kontrol ettirilmesi gerekmektedir.
- Şubeden yapılan ödemelerde kredi kartına taksitlendirme yapılabilecektir.
- Kurs sonunda; %70 (28 saat) devam şartını sağlayan üyelere katılım belgesi düzenlenecektir.
- Bu Kursumuzda İşsiz Üyelerimize 4 Kişilik Ücretsiz Kontenjan ayrılmaktadır.

**Katılım 30 kişi ile sınırlıdır. Kayıtlar 21 Aralık 2010
Salı günü mesai bitiminde kapanacaktır.**

27 Ağustos 2009 tarih ve 27332 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Serbest İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında SIM Belgesi'ne sahip üyelerimizin sorumluluklarından biri olan Oda tarafından düzenlenecek mesleki eğitim faaliyetlerine katılarak, İşyeri Tescil Belgesi'nin 1 Ocak-31 Ocak tarihleri arasında yapılacak yıllık onaylarında katılmış oldukları bu mesleki eğitim belgelerini ibraz etmeleri zorunludur. Bu kapsamda yönetmelik gereği uzmanlık alanlarına göre SIM Belgesine sahip üyelerimiz için Şubemizin hazırlamış olduğu kurs, seminer, kongre, sempozyum vb. eğitimlere katılımlarda "Katılım Belgesi" düzenlenmektedir.

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ
Necatibey Caddesi No: 57 Kızılay / ANKARA
Tel: +90 312 294 30 66 • Fax: +90 312 294 30 77
e-posta: mahir@imoankara.org.tr - okancagrib@imoankara.org.tr • web: www.imoankara.org.tr

İNŞAAT MÜHENDİSLERİNİN AYLIK ÜCRETLERİNİN HESAPLANMASI ESASLARI

Bu çalışma, iş mahkemeleri ve diğer kurum ve kuruluşlarca Odamıza sıkça sorulan, günümüz ve geçmiş yıllara yönelik mesleki deneyim yaşının göz önünde bulundurulduğu inşaat mühendislerinin aylık asgari ücretlerinin yaklaşık ve gerçekçi olarak belirlenmesini amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, İnşaat Mühendisleri Odası Etüt Proje Rapor Değerlendirme ve Kriter Tespit Kurulu 2005 yılında ilk kez bir çalışma gerçekleştirmiştir.

Yapılan çalışmalarda, bir başlangıç rakamının tespit edilerek belirli katsayılarla çarpılması yolu ile yapılacak hesaplamaların en basit ve istenen sonuçları verecek nitelikte olacağı anlaşılmıştır. Benimsenen hesap yaklaşımı ilkeleri şunlardır:

1. İnşaat mühendislerinin ücretlerinin hesaplanmasında baz alınan ve Tablo.1'de sunulan ücretler, kamu hizmetlerinde sekizinci derece birinci kademede göreve yeni başlayan bir inşaat mühendisinin aylık net ücretidir.

2. Hesaplamalarda temel alınana ücretin çarpanları Tablo.2' de yer almaktadır.

3. Hesaplamalarda temel alınana meslek yaş grupları ve ilgili katsayıları Tablo.3' de verilmiştir.

4. Aylık net ücretlerde meslek yaşına bağlı olarak ara değerler, doğrusal ara değer hesaplama yöntemi ile bulunur.

5. 1990-1 şeklinde ifade edilen bir Yıl-Dönem Göstergesi, o yılın birinci veya ikinci altı aylık dilimini göstermektedir. Bu şekilde ifade edilmeyen yıllar için yalnız tek bir veri elde edilmiş ve tüm yıl için kullanılmıştır.

6. 2005-1 ve sonraki dönemler için hesaplanan ücret birimi YTL'dir. Bundan önceki dönemler için hesap birim TL cinsinden yapılmıştır.

7. Yurt dışında çalışan inşaat mühendislerinin aylık net ücretlerinin hesaplanmasında, hesap yöntemi ile bulunan değer 3 ile çarpılır.

8. Baz alınan ücretler, T.C. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü' nden alınmıştır.

Tablo.1 İnşaat Mühendisinin Ücretinin Hesaplanmasında Baz Alınan Değerler

Yıl	Dönem	Yıl-Dönem	Net Ücret	Birim
1980	Ocak	1980	11.028,00	TL
1981	Ocak	1981	15.691,00	TL
1982	Ocak	1982	28.322,00	TL
1983	Ocak	1983	35.020,00	TL
1984	Ocak	1984-1	43.099,00	TL
1984	Temmuz	1984-2	51.449,00	TL
1985	Ocak	1985-1	65.281,00	TL
1985	Temmuz	1985-2	72.478,00	TL
1986	Ocak	1986-1	89.643,00	TL
1986	Temmuz	1986-2	100.902,00	TL
1987	Ocak	1987-1	125.328,00	TL
1987	Temmuz	1987-2	148.123,00	TL
1988	Ocak	1988-1	192.986,00	TL
1988	Temmuz	1988-2	236.548,00	TL
1989	Ocak	1989-1	313.593,00	TL
1989	Temmuz	1989-2	690.046,00	TL
1990	Ocak	1990-1	769.658,00	TL
1990	Temmuz	1990-2	965.413,00	TL
1991	Ocak	1991-1	1.172.800,00	TL
1991	Temmuz	1991-2	1.630.300,00	TL
1992	Ocak	1992-1	2.391.200,00	TL
1992	Temmuz	1992-2	3.023.000,00	TL
1993	Ocak	1993-1	3.912.000,00	TL
1993	Temmuz	1993-2	5.423.000,00	TL
1994	Ocak	1994-1	7.222.000,00	TL
1994	Temmuz	1994-2	8.311.000,00	TL
1995	Ocak	1995-1	10.051.000,00	TL
1995	Nisan	1995-2	14.604.000,00	TL
1996	Ocak	1996-1	22.782.000,00	TL
1996	Temmuz	1996-2	34.920.000,00	TL
1997	Ocak	1997-1	53.740.000,00	TL
1997	Temmuz	1997-2	72.574.000,00	TL
1998	Ocak	1998-1	95.696.000,00	TL
1998	Temmuz	1998-2	117.048.000,00	TL
1999	Ocak	1999-1	168.336.000,00	TL
1999	Temmuz	1999-2	202.278.000,00	TL
2000	Ocak	2000-1	232.890.000,00	TL
2000	Temmuz	2000-2	270.990.000,00	TL
2001	Ocak	2001-1	313.840.000,00	TL
2001	Temmuz	2001-2	391.360.000,00	TL
2002	Ocak	2002-1	522.020.000,00	TL
2002	Temmuz	2002-2	562.340.000,00	TL
2003	Ocak	2003-1	668.100.000,00	TL
2003	Temmuz	2003-2	688.750.000,00	TL
2004	Ocak	2004-1	710.500.000,00	TL
2004	Temmuz	2004-2	730.150.000,00	TL
2005	Ocak	2005-1	763,73	YTL
2005	Temmuz	2005-2	808,40	YTL
2006	Ocak	2006-1	868,99	YTL
2006	Temmuz	2006-2	993,84	YTL
2007	Ocak	2007-1	1.232,52	YTL
2007	Temmuz	2007-2	1.277,21	YTL
2008	Ocak	2008-1	1.334,12	TL
2008	Temmuz	2008-2	1,717,61	TL
2009	Ocak	2009-1	1,737,86	TL
2009	Temmuz	2009-2	1,816,31	TL
2010	Ocak	2010-1	1,865,94	TL
2010*	Temmuz	2010-2	1,933,04	TL

Tablo.2 Hesaplamalarda Temel Alınan Ücretin Çarpanları

		Grup	Katsayı
Görev Alanı	Ofis	1a	0
	Saha	1b	0,2
Yetki/Sorumluluk Derecesi	Başlangıç	2a	0
	Orta	2b	0,15
	Üst	2c	0,3
İşin Niteliği (Zorluk Derecesi)	Normal	3a	0
	Zor	3b	0,3

Tablo.3 Hesaplamalarda Temel Alınan Meslek Yaş Grupları ve İlgili Katsayılar

Meslek Yaşı	Katsayı
0-5 yıl arası	1
6-10 yıl arası	1,40
11-15 yıl arası	2,00
16-20 yıl arası	2,30
21-25 yıl arası	2,60
26 yıl ve üzeri	2,90

Örnek Hesaplama :

12 yıllık mesleki tecrübe yaşına sahip, görev alanı: ofis, yetki/sorumluluk derecesi: orta, çalıştığı işin niteliği: normal olan bir işte, **2010 yılı ikinci altı aylık dönemi için** hesaplanan ve

Kesişme Grubu:1a, 2b, 3a olan

Bir İnşaat mühendisinin net ücreti

$$= 3112 + ((4446 - 3112) / 5) \times 2$$

$$= 3.646 \text{ TL/ay}$$

1980-2010 İnşaat Mühendislerinin yaklaşık/önerilen Ücret Hesap Tablolarının tamamına www.imoankara.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

(*) 2008 yılı itibarıyla uygulanmaya başlanan ve yaklaşık olarak 45,63 .-TL tutarındaki asgari geçim indirimi, bu net maaş miktarına dahil edilmemiştir. Bu rakam her yıl için Bakanlar Kurulunca ilan edilen asgari ücrete göre yeniden belirlenmektedir.

KAYNAK: T.C.Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

1. PROJE KAYDI ve SİCİL DURUM BELGESİ DÜZENLENMESİNDE İSTENECEK BELGELER

A. Mesleki Denetim Yapılması Halinde:

Yeni Proje :

- 1- Mimarlar Odası tarafından onaylanmış mimari proje ve mimari proje sicil durum belgesi veya resmi kurumlarca onaylanmış mimari proje
- 2- Statik proje ve hesap çıktıları (kapağında statik proje müellifinin imzasının bulunduğu)
- 3- Zemin etüt raporu (onaylı ve geoteknik sicil durum belgesi almış inşaat mühendisi imzalı).

Ruhsat Yenileme:

- 1- İlgili yapıya ait yapı ruhsatı fotokopisi
- 2- Proje müellifi farklı ise muvafakatname
- 3- Oda onaylı statik proje (e-imo veri tabanında kaydı yoksa)

Tadilat :

1. Mimarlar Odası tarafından onaylanmış mimari tadilat projesi ve mimari proje sicil durum belgesi veya resmi kurumlarca onaylanmış mimari tadilat projesi,
- 2- Statik tadilat projesi (kapağında statik proje müellifinin imzasının bulunduğu) ve hesap çıktıları (performans analizini içerecek şekilde)
- 3- Proje müellifi değişmiş ise muvafakatname
- 4- İlgili kurumlardan (belediye-il özel idare vs.) daha önce onay almış statik ve mimari proje
- 5- Zemin etüt raporu (onaylı ve geoteknik sicil durum belgesi almış inşaat mühendisi imzalı).
- 6- Yapıya ait karot ve donatı taraması raporları (deprem bölgelerinde yapılacak binalar hk. yönetmeliğin 7. bölümü 2.3 maddesinde belirtilen kriterlere göre yapılan deneyler).

Güçlendirme:

- 1- Mimarlar Odası tarafından onaylanmış mimari proje ve mimari proje sicil durum belgesi veya resmi kurumlarca onaylanmış mimari proje
- 2- Statik güçlendirme projesi (kapağında statik proje müellifinin imzasının bulunduğu) ve hesap çıktıları (performans analizini içerecek şekilde)
- 3- Proje müellifi değişmiş ise muvafakatname
- 4- İlgili kurumlardan (belediye-il özel idare vs.)daha önce onay almış statik ve mimari proje
- 5- Zemin etüt raporu (onaylı ve geoteknik sicil durum belgesi almış inşaat mühendisi imzalı)
- 6- Yapıya ait karot ve donatı taraması raporları (Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar hk. Yönetmeliğin 7. bölümü 2.3 maddesinde belirtilen kriterlere göre yapılan deneyler)
- 7- Mevcut yapı projesi yoksa statik röleve projesi
- 8- Mevcut binayı ve güçlendirme tekniğini anlatan teknik rapor
- 9- Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmeliğin 7. bölümünde belirtilen hesaplar,

B. Mesleki Denetim Yapılmaması Halinde:

Yeni Proje:

- 1- Mimarlar Odası tarafından onaylanmış mimari proje ve mimari proje sicil durum belgesi veya resmi kurumlarca onaylanmış mimari proje
- 2- Statik proje ve hesap çıktıları (kapağında statik proje müellifinin imzasının bulunduğu)
- 3- 5- Zemin etüt raporu (onaylı ve geoteknik sicil durum belgesi almış inşaat mühendisi imzalı)

Ruhsat Yenileme:

- 1- İlgili yapıya ait yapı ruhsatı fotokopisi
- 2- Proje müellifi farklı ise muvafakatname

Tadilat:

- 1- Mimarlar Odası tarafından onaylanmış mimari tadilat projesi ve mimari proje sicil durum belgesi veya resmi kurumlarca onaylanmış mimari tadilat projesi
- 2- Statik tadilat projesi (kapağında statik proje müellifinin imzasının bulunduğu) ve hesap çıktıları (performans analizini içerecek şekilde)
- 3- Proje müellifi değişmiş ise muvafakatname
- 4- İlgili kurumlardan (belediye-il özel idare vs.) daha önce onay almış statik ve mimari proje
- 5- Zemin etüt raporu (Onaylı ve geoteknik sicil durum belgesi almış inşaat mühendisi imzalı)

Güçlendirme:

- 1- Mimarlar Odası tarafından onaylanmış mimari proje ve mimari proje sicil durum belgesi veya resmi kurumlarca onaylanmış mimari proje
- 2- Statik güçlendirme projesi (kapağında statik proje müellifinin imzasının bulunduğu) ve hesap çıktıları (performans analizini içerecek şekilde)
- 3- Proje müellifi değişmiş ise muvafakatname,
- 4- İlgili kurumlardan (belediye-il özel idare vs.)daha önce onay almış statik ve mimari proje,
- 5- Zemin etüt raporu, (onaylı ve geoteknik sicil durum belgesi almış inşaat mühendisi imzalı).

2. FENNİ MESULİYET SİCİL DURUM BELGESİ DÜZENLEMESİNDE İSTENECEK BELGELER :

Yeni Proje: Fenni Mesuliyet Hizmet Sözleşmesi (1 adet, ıslak imzalı)

Ruhsat Yenileme: Fenni Mesuliyet Hizmet Sözleşmesi (1 adet, ıslak imzalı)

Tadilat: Fenni Mesuliyet Hizmet Sözleşmesi (Güçlendirmenin m² değişikliği içermesi halinde 1 adet, ıslak imzalı)

Güçlendirme: Fenni Mesuliyet Hizmet Sözleşmesi (Güçlendirmenin m² değişikliği içermesi halinde 1 adet, ıslak imzalı)

NOT: Fenni Mesuliyet Sicil Durum Belgesi Düzenlenmesinde; e-imo veri tabanında projenin kaydı yoksa o yapıya ilişkin bilgiler yapı ruhsatı vasıtasıyla "ruhsat yenileme" butonundan girilecektir.

MÜHENDİSLİK DEKANLARI KONSEYİ 21. TOPLANTISINI TMMOB'NİN KATILIMIYLA GERÇEKLEŞTİRDİ

TMMOB'nin de içinde yer aldığı Mühendislik Dekanları Konseyi (MDK)'nin 21. toplantısı Doğu Akdeniz Üniversitesi evsahipliğinde 27-28 Ekim 2010 tarihlerinde Kıbrıs Girne'de yapıldı. Toplantıda TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Soğancı** da teknoloji fakülteleri konusunda bir sunum yaptı.

HAIN SALDIRIYI KINIYORUZ!

İstanbul Taksim'de 31 Ekim 2010 günü meydana gelen intihar saldırısıyla ilgili olarak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Tabipleri Birliği 1 Kasım 2010 tarihinde ortak bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada "Bu saldırı ülkemizde her şeyden çok gereksinim duyduğumuz barışı hedef almıştır. Saldırının arkasındaki güçler kim olursa olsun, bu ülke hiçbir insanının kendi bedenini bomba olarak patlatmayacağı, patlatılan bombalarla hiç kimsenin yaşam hakkının kısıtlanmayacağı bir ortamı hak ediyor. Meslek örgütleri olarak bu hain saldırıyı şiddetle kınıyor, yaralanan tüm insanlarımızın en kısa zamanda sağlıklarına kavuşmalarını diliyoruz" diye belirtildi.

TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET SOĞANCI HALK TV'DE "GÜNLERİN GETİRDİĞİ" PROGRAMINA KATILDI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Soğancı**, Halk TV'de 5 Kasım Cuma günü yayınlanan **Ali Yıldırım**'ın yönettiği "Günlerin Getirdiği" programına katıldı. "YÖK ve Özerk-Demokratik Üniversite" konulu programın diğer konukları; Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. **Aziz Konukman**, ODTÜ öğrencisi **Hakan Çağlar** ve Hacettepe Üniversitesi öğrencisi **Pınar Alişan** oldu.

YÖK 29. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE PROTESTO EDİLDİ

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), kuruluşunun 29. Yıldönümü olan 6 Kasım'da düzenlenen etkinliklerle protesto edildi. Ankara'da Gençlik Muhalefeti ve Öğrenci Kolektifleri tarafından düzenlenen "AKP'ye de YÖK'e de Hayır" mitingine TMMOB de, Yönetim Kurulu üyeleri, Oda yöneticileri ile katılarak destek verdi.

BİZ YÖK'SÜZ BİR ÜNİVERSİTE İSTİYORUZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Soğancı**, YÖK'ün kuruluş yıldönümü nedeniyle 6 Kasım 2010 tarihinde bir açıklama yaptı. Açıklamada, eğitimin parasız olduğu, öğretim üyelerinin, çalışanların, öğrencilerin, tüm söz ve karar süreçlerine katıldığı, eğitim kadrolarının ekonomik koşullarının, insanca yaşayabilecekleri, hak ettikleri seviyede, zamanlarını tamamen öğretime ve araştırmaya ayırabilecekleri düzeyde olduğu, bilim ve teknolojinin üretildiği ve üretenin teşvik edildiği, emeğe, insan haklarına saygılı barışın ve hoşgörünün hâkim olduğu özerk-bilimsel-demokratik, YÖK'süz bir üniversite istiyoruz" diye belirtildi.

TMMOB HEYETİ, SAKARYA KARASU İHSANIYE'DE İNCELEMELERDE BULUNDU

Sakarya Karasu İhsaniye Muhtarlığı'nın talebi üzerine Karasu sahillerinde görülen kıyı daralması ile ilgili inceleme yapmak ve teknik rapor hazırlanması amacıyla oluşturulan Karasu Çalışma Grubu 5 Kasım 2010 tarihinde Sakarya ili Karasu ilçesi İhsaniye köyüne giderek incelemelerde bulundu.

TKP, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Türkiye Komünist Partisi (TKP) Genel Başkanı **Erkan Baş**, Merkez Komite Üyeleri **Kaya Güvenç** ve **Metin Uçak** 10 Kasım 2010 tarihinde TMMOB'yi ziyaret etti. Görüşmede; TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Soğancı**, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi **Mustafa Erdoğan**, Yürütme Kurulu Üyeleri **Gürel Demirel** ve **Ayşegül Oruçkaptan** ile Genel Sekreter **N. Hakan Genç** bulundu.

TÜKETİCİ KONSEYİ TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB'nin de bileşenleri arasında yer aldığı Tüketici Konseyi bu yılki 14. toplantısını 11 Kasım 2010 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Konferans Salonu'nda yaptı. Toplantıya, TMMOB'yi temsilen Yönetim Kurulu Üyesi **Recep Özmetin** katıldı. Dört oturum halinde gerçekleşen toplantıda önceden belirlenen gündem doğrultusunda Bakanlık yetkilisinin genel değerlendirme sunumundan sonra akademisyenler, tüketici örgütleri (TÜDEF, TÖF, TÜB), Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından sunular gerçekleştirildi. Toplantının son bölümünde karar önergeleri görüşüldü ve genel değerlendirme yapıldı.

REKLAM KURULU AYLIK TOPLANTISI YAPILDI

Reklam Kurulu 182'nci toplantısını 9 Kasım 2010 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ASO Salonu'nda yaptı. TMMOB'yi temsilen Yönetim Kurulu Üyesi **Ekrem Poyraz**'ın katıldığı toplantılar her ay en az bir kez olmak üzere düzenli olarak yapıyor.

ANKARA TİYATRO FESTİVALİ'NDAN TMMOB'YE KURUMSAL DESTEK ÖDÜLÜ

Toplumsal Araştırmalar Kültür ve Sanat İçin Vakıf (TAKSAV) tarafından bu yıl 15'incisi düzenlenen Ankara Tiyatro Festivali kapsamında TMMOB'ye "Kurumsal Destek Ödülü" verildi. Büyük Tiyatro'da 26 Kasım Cuma akşamı düzenlenen açılış töreninde, TMMOB adına ödülü Yürütme Kurulu Üyesi **Fatma Berna Vatan**, Çankaya Belediye Başkanı **Bülent Tanık**'tan aldı.

TMMOB 41. DÖNEM İKİNCİ DENETLEMESİ YAPILDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 41. Dönem 2. Denetleme Kurulu toplantısı 26 Kasım 2010 tarihinde yapıldı. Toplantıda Oturum Başkanlığına **A. Macit Mutaf**, Oturum Yazmanlığına **Nadir Avşaroğlu** seçilmiştir. Denetleme sırasında TMMOB Sayman Üyesi **Mustafa Erdoğan** ile TMMOB Muhasebe Görevlisi **İhsan Aydın**'dan mali konularda gerekli bilgiler alınmıştır.

Cinsel tacize tutuklama

Eskişehir'de 17 yaşındaki genç kıza tramvayda cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen kişi tutuklandı. Alınan bilgiye göre, Hoşnudiye Mahallesi İsmet İnönü Caddesi'nde tramvaya binen F.B.C'ye (17) cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen E.Ç. (28), genç kızın araçtan inip polise şikayette bulunması üzerine gözaltına alındı. Şüpheli E.Ç, sorgusunun ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklandı. **2 Kasım 2010 – A.A.**

YÖK'ten tartışılacak atama

YÖK Başkan Prof. Yusuf Ziya Özcan, Giresun Üniversitesi rektör vekilliğine tartışmalı bir atama yaptı. Üniversitedeki rektör seçimlerinde aldığı iki oya rağmen, YÖK'ün atama için ismini Köşk'e sunduğu ancak tartışmalar sonrasında istifa edince, üniversitedeki seçimlerin iptal edilmesine neden olan Prof. Yılmaz Can, önceki gün Giresun Üniversitesi'ne rektör vekili olarak atandı. **3 Kasım 2010 – Hürriyet**

Adalet 7 yıl sonra yerini buldu

Kocaeli'nin İzmit ilçesinde 9 yaşındaki "kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu" öne sürülen sanık, 7 yıl süren yargılama sonucunda 5 yıl hapis cezasına çarptırıldı. **3 Kasım 2010 – A.A.**

Gökçek'in kalkını İçişleri

Hakkındaki 81 dosyadan 64'üne İçişleri Bakanlığı'ndan izin çıkmadığı ortaya çıktı. TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edilen ve "görevi kötüye kullananları" hapisten kurtaran yasa önerisiyle ilgili AKP'li TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu ile "kulis faaliyeti" kamuoyuna yansıyan Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'i, önce İçişleri Bakanlığı'nın "korumaya aldığı" ortaya çıktı. İçişleri Bakanlığı izin verse bile teklif yasalastığı zaman Gökçek, hapisten kurtulacak. **4 Kasım 2010 – Cumhuriyet**

Almanya'da aile hekimliği çöküyor

Almanya aile hekimliğini pahalı bir sistem haline geldiği için yetmişli yıllardan bu yana reform etmeye çalışıyor. Reform çabası düşük gelirliye mali külfet getirirken, ilaç sektörünü karlı çıkarıyor. **04 Kasım 2010 – ntvmsnbc**

AİHM Türkiye'yi mahkum etti

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Tunceli'de askerlik yaparken 2003 yılında intihar eden Mevlüt Baysan isimli gencin ailesinin yaptığı başvuruda, Türkiye'yi haksız buldu. **09 Kasım 2010 – A.A.**

CHP'den şok yolsuzluk iddiası

CHP Kayseri Milletvekili Şevki Kulkuloğlu, Kayseri Adliyesi'nde beş ay içinde karar verilen 56 sanıklı, trilyonlarca yolsuzluğun konu olduğu kamu davasında yargılananlar arasında, "Şehrin tüm yöneticileri, AKP iktidar yöneticileri, Bakanlar Kurulu'ndan insanlar, AKP yöneticileri" olduğunu iddia etti. Kulkuloğlu yargılananların aklandığını belirtti. **12 Kasım 2010 – ANKA**

Yaz bitti, işsizlik artıyor

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ağustos ayı işsizlik verilerini açıkladı. TÜİK'in verilerine göre işsizlik Temmuz ayına göre arttı. Temmuz ayında 10,6 olan işsizlik oranı 0,8 puanlık bir artışla yüzde 11,4 olarak gerçekleşti. İşsiz sayısı bir ayda 189 bin kişi artarak 2 milyon 971 bin kişiye ulaştı. **14 Kasım 2010 – Sendika.Org**

Raporlara yansıyan TRT partizanlığı

TRT'nin referandum sürecindeki yanlı yayınları nedeniyle, TRT 1 Koordinatörü Bülent Ata, TRT Haber Koordinatörü Ali Ahmet Böken ve TRT 6 Koordinatörü Fethullah Kırşan hakkında "görevi kötüye kullandıkları" gerekçesiyle açılan davanın bilirkişi raporunda TRT kanallarında yapılan taraflı yayınlar bir bir sıralanırken kanal yöneticilerinin kurumun tarafsızlık ilkesini ihlal ettiği vurgulandı. **15 Kasım 2010 – Cumhuriyet**

Kantinde oturmak soruşturma nedeni!

ODTÜ'de öğrenciler nefes alsa sorgulama nedeni sayılmaya başlandı. 21 Ekim'de saat 17:30 civarında 4 ODTÜ öğrencisi kantinde oturdukları gerekçesi ile kimya bölümü öğretim görevlisinin sorgulamasına maruz kaldılar. Öğrenciler, öğretim görevlisinin böyle bir görevinin olmadığını hatırlatıp, zabıta gibi davranmasını eleştirdiler. **15 Kasım 2010 - Evrensel**

Cemaatler kurban derilerini kaptırmadı

Kurban derilerini toplama yetkisi yasal olarak Türk Hava Kurumu'nda (THK) olmasına karşın Amasya, Tokat ve Sivas'ta kurum derilerin sadece yüzde 10'unu toplayabildi. Geri kalan deriler ise bu yıl da dini cemaatler, vakıflar ve Kuran kurslarına gitti. **21 Kasım 2010 – Cumhuriyet**

Savcı Şanal'dan kritik başvuru

Yargıtay 9. Dairesi, önümüzdeki günlerde Erzurum Savcısı Osman Şanal'ın "istihbari dinlemeler de mahkemede delil sayılsın" temyiz başvurusunu karar bağlayacak. Yargıtay, Erzurum Savcısı Osman Şanal'ın talebini kabul ederse sadece savcıların talebi ve mahkeme kararıyla yapılan dinlemeler değil, istihbarat örgütlerinin yaptığı dinlemeler de mahkemede delil olarak kabul edilecek. **22 Kasım 2010 – Vatan**

30 öğretmen, Tekel işçilerini destekledikleri için 24 Kasım'da mahkemede

İzmir'de TEKEL işçilerine destek yürüyüşü düzenlemekle 'suçlanan' 30 eğitimci 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü mahkemede kutlayacak. İzmir'de TEKEL işçilerine destek amacıyla düzenlenen yürüyüşe katılan 30'u öğretmen toplam 35 kişi, 24 Kasım Öğretmenler Günü olan yarın, Tire'de hâkim karşısına çıkacak. Duruşmayı Türkiye'nin çeşitli kesimlerinden gelecek öğretmenler de izleyecek. **23 Kasım 2010 – Cumhuriyet**

Erdoğan'dan füze çarkı

Lizbon'da gerçekleştirilen ve "Türkiye'nin diplomatik zaferi" olarak sunulan NATO zirvesi öncesinde Türkiye'de konuşlandırılacak füze kalkanının komutası konusunda, "Özellikle topraklarımızın genelinde böyle bir şey düşünülmüyorsa zaten kesinlikle bu bize verilmeli, aksi takdirde böyle bir şeyin kabulü mümkün değil" diyen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, zirvenin ardından söylemini değiştirdi. Erdoğan, komutanın NATO'da olması gerektiğini savundu. **23 Kasım 2010 – Cumhuriyet**

Türkiye işkenceden mahkum

Hırsızlık iddiası ile 12 yaşındayken gözaltına alan Ç.Ö'nün işkenceye uğradığı gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde (AİHM) açılan dava, Türkiye aleyhinde sonuçlandı. Türkiye, Ö'ye 30 bin Euro tutarında manevi tazminat ödeyecek. **23 Kasım 2010 – ANKA**

Yargıda bir ilk 'Görmesen de sorumlusun'

'İşkenceye sıfır tolerans' ilkesi ilginç davalara yol açıyor. Polisler işkence yaptı, amirlerine de dava açıldı. Gerekçe: Öngörüp önlemini almıydın. 2009 1 Mayıs'ında önce dövülen sonra gözaltına alındıkları kayda bile geçirilmeden Emniyet'e götürülen iki gençle ilgili işkence davasında, çok çarpıcı bir karar çıktı. Dönemin Emniyet Müdür Yardımcısı ve İstanbul Çevik Kuvvet Şube Müdürü Gökhan Özsvaşa'ya da işkence davası açıldı. **26 Kasım 2010 – Radikal**

Polisten içki içenlere fişleme

Cumhurbaşkanı Gül'ün memleketi Kayseri'de, polisin içki satılan yerleri ve içki içen vatandaşları fotoğraflayarak fişlediği ve dükkan sahiplerinin de içki satmaktan vazgeçtiği bildirildi. İçki içmek isteyenler artık 100 kilometre uzaklıktaki Ürgüp'e gidiyor. **26 Kasım 2010 – Gazeteport**

YÖK'te türban kadrolaşması

YÖK, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül adına kurulan üniversite dahil yeni kurulan 7 yeni üniversite için 21 rektör adayı belirledi. Adaylardan 14'ü üniversitede 'Türbana Özgürlük Bildirisi'ne destek veren akademisyenlerden oluştu. YÖK'ün yeniden yapılandırılması için start verildi. **26 Kasım 2010 – GerçekGündem**

'Şeriat hükümleri' Meclis'te

İktidar 6 yıl önce geçiremediği bir tasarıyı yeniden Meclis'e taşıdı. TBMM Dışişleri Komisyonu'nda kabul edilen uluslararası sözleşmeye göre "Şeriat" ilkelerine göre faaliyet gösterecek "İslami finans kurumları" özendirilecek. **29 Kasım 2010 - Gazeteport**

Bir yangın iki çarpıcı soru

Selami Öztürk ve Berhan Şimşek'ten gelen açıklamalar, akıllarda soru işaretleri yarattı. İstanbul'un asırlık simgesi Haydarpaşa Tren Garı'nda çıkan yangın sonrası, Başkan Selami Öztürk, binada onarım var ise belediyeden izin alınmadığı için bunun kaçak onarım olduğunu belirtirken, Berhan Şimşek de neden yangın helikopteri kullanılmadığını sordu. **29 Kasım 2010 – GerçekGündem**

KPSS'deki rezalet 'net'leşti!

İşte iptal edilen sınavda 120'de 120 yapanların açıklanmayan ikinci sınav sonuçları: Kopya ve sızdırma iddiaları nedeniyle yenilenecek KPSS'de sarsıcı tablo. Eğitim Bilimleri Sınavı'nın şampiyonları adeta döküldü. İlkinde full çeken aday, MİT kontrollü sınavda fena çakıldı. Net sayısı 120'den 67'ye düştü. **29 Kasım 2010 – GerçekGündem**

Başkanın türban hassasiyeti

ÖSYM Başkanı, türbanlı adayı sınava almayan öğretmen için okula kadar gitti. Türbanı nedeniyle KPSS'ye alınmayan aday için ÖSYM Başkanı okula gitti, verdiği talimatla adayı 1 saat gecikmeli olarak sınava soktu, sınav sorumlusu da görevden alındı. **30 Kasım 2010 - Cumhuriyet**

Kanser oldu işten çıkarıldı

Sözleşmeli öğretmen Metin Kurtçu, kanser olduğu için işten atıldı. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi mezunu olan Kurtçu'ya Yozgat'ta çalışırken Akut Meyiloid Lösemi teşhisi kondu. Teşhisi ardından tedaviye başlayan Kurtçu, raporlu gün sayısı 30

günü geçtiği için 14 Eylül'de sözleşmesi feshedilerek işten çıkarıldı. Kurtçu'nun, işten çıkarıldıktan sonra 3 ay daha devam eden sağlık güvencesi aralık ayında iptal olacak. **30 Kasım 2010 – Sendika.Org**

İşsizler ordusu çığ gibi büyüyor

DİSK Araştırma Enstitüsü (DİSK-AR), işsizlik oranlarının hala kriz öncesi düzeye inmediğini ve kriz öncesinden bu yana işsizler ordusuna 469 bin kişinin katıldığını bildirdi. **23 Kasım 2010 – Cumhuriyet**

Torbadan esnek çalışma çıktı

TBMM Başkanlığı'na sunulan bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasının düzenlendiği ve kamuoyunda "Torba Tasarı" olarak bilinen yasa tasarısı, sendikaların şiddetle karşı çıktığı esnek çalışma modellerini yasal hale getirecek. **1 Aralık 2010 – Cumhuriyet**

Hopa'nın işme suyuna göz diktiler

Doğu Karadeniz'de hemen hemen her dereye kurulması planlanan Hidroelektrik Santraller (HES) bölge halkına içecek su bile bırakmayacak. Hopa Belediye Başkanı Turan Kasımoğlu, Balıklı Şelalesi deresine yapılmak istenen HES yüzünden ilçenin susuz kalmak tehlikesiyle yüz yüze olduğunu söyledi. **1 Aralık 2010 – Evrensel**

AKP'den 'kutsal aile' için tanıdık öneriler

26-27 Kasım 2010 tarihleri arasında Antalya'nın Tekirova belesindeki Rixos Otel'de yapılan konferansın sonuç bildirgesi kadına evi işaret ediyor, heteroseksüel erkek egemen aileyi kutsuyor, toplumların refahı için çok çocuk, geniş aileyi öneriyor. Kürtaj ve boşanmalar önlenmeli diye sivil toplumu ve devleti göreve çağırıyor. Ailenin kutsallığı ve selameti için dinin vazgeçilmez olduğunu hatırlatıyor. Uyuşturucu ve kötü alışkanlıklara karşı okullarda eğitim önerirken cinsel eğitimin aile içinde yapılması gerektiğini savunuyor. **1 Aralık 2010 – Sendika.Org**

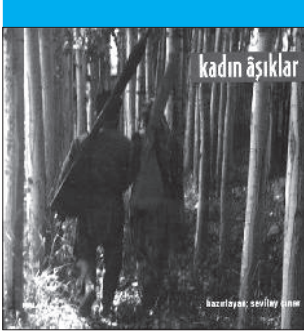
Yandaşa özelleştirme affı

Af paketiyle devlet Başbakan'ın arkadaşlarına açtığı davalardan da feragat edecek. Danıştay'ın şaibeli satışlara ilişkin iptal kararları Af Tasarısı'yla kaldırılıyor. Tasarıya eklenen 93. maddeyle, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Danıştay'ın özelleştirmelerini iptal ettiği; Seydişehir Eti Alüminyum, Tüpraş'ın yüzde 14.76'lık hissesi, SEKA Balıkesir ve Çeşme Limanı için açtığı davalardan feragat edecek. **2 Aralık 2010 – Cumhuriyet**

Gökçek para cezasını abarttı

Duvara yazı yazan 3 gence 9,5 bin'er TL ceza. AIDS'li kan vermenin cezası bile 3 bin lira. Ankara'da referandum öncesi Başbakan Erdoğan'ın kullandığı güzergahlara duvar yazısı yazan üç CHP'li gence Büyükşehir Belediyesi Encümeni rekor para cezası kesti. **2 Aralık 2010 – Milliyet**

Kitap, CD

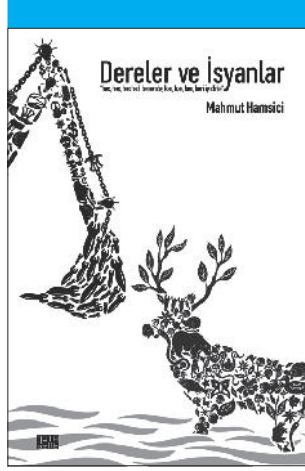
Kadın Aşıklar Sevilay Çınar Kalan Müzik

Aşıklık geleneğinin kadın temsilcileri, "Kadın Aşıklar" albümünde müzik severlerle buluşuyor. Alan çalışmalarından yola çıkılıp, akademik bir araştırmaya dayandırılarak, Sevilay Çınar tarafından hazırlanmış olan bu çalışmada, Aşık Şahturna'dan, Aşık Sarıcağz'a, Aşık Nurşah Bacı'ya; Aşık Sinem Bacı'dan, Aşık Sürmelican'a, Aşık Gülçınar'a; Aşık Arzu Bacı'dan, Aşık Ezgili Kevser'e yirminci yüzyılın kadın aşıkları yer almaktadır.

Kalan Müzik tarafından yayınlanan albümdede, eserler, adı geçen kadın aşıklar tarafından icrâ edilmiştir. Albümle birlikte sunulan kitapçığında ise, gelenek hakkında bilgilere yer verilmesinin yanı sıra, kadın aşıkların yaşamlarına dair bilgiler de görsel verilerle sunulmuştur.

Albümdeki Eserler:

- 1- Seçim
- 2- Çok Gördün Kader
- 3- İrgat Yolları
- 4- Derman Eyle
- 5- Kocanın Böylesi
- 6- Kadının Türküsü
- 7- Sabahın Seher Vaktinde
- 8- Uyu Deme
- 9- Gamlı Gönül
- 10- Hacibektaş
- 11- Mahallemizin Bakkalı
- 12- Ezgili Yarım
- 13- Yolcu
- 14- Olsaydım
- 15- Arkandaki Güç Bende Olsa
- 16- Eken İşçi Yfyan Patron Değil mi

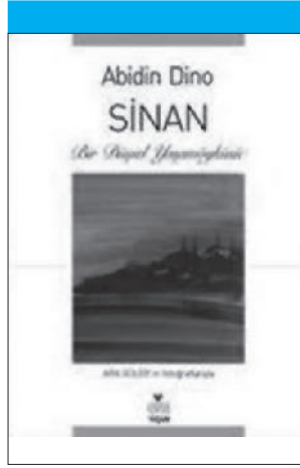

Dereler ve İsyanlar Mahmut Hamsici Notabene Yayınları

Derelerin ve isyanların hikâyesi kitaba dönüştü

Türkiye kamuoyunda son dönemlerin en önemli tartışma konularından olan HES'lerle ilgili ilk kitap yayımlandı. Gazeteci Mahmut Hamsici'nin hazırladığı 'Dereler ve İsyanlar' bir yandan Türkiye'nin dört yanındaki HES çalışmalarının sonuçlarını ve bunlara karşı verilen mücadeleleri anlatırken bir yandan da bilgi bölümleriyle HES'lerle ilgili farklı başlıklar altında zengin bilgiler sunuyor. Kitabın gözlem bölümlerinde Kastamonu Loç Vadisi'nden Artvin Macahel'e, Erzurum Aksu Vadisi'nden Antalya Alakır'a kadar onlarca yöredeki HES çalışmaları ve halk direnişleri aktarılıyor. Bilgi bölümlerindeyse konu, 'HES'lerle ilgili genel bilgiler', 'HES'ler ve suyun ticarileştirilmesi', 'HES'ler ve çevresel tahribat', 'HES'ler ve ÇED raporları', 'HES'lerin tarım ve hayvancılığa etkisi', 'HES'ler ve hukuk', 'HES'ler ve enerji', 'HES'ler ve küresel karbon ticareti', 'HES'lerin sosyal etkileri' başlıkları altında inceleniyor. Hamsici kitabın amacını şu sözlerle açıklıyor: "Bu çalışmayla devlet kurumlarının değil, yurttaşların gözüyle 'çevre etki değerlendirilmesi' yapmayı, Hint yazar ve aktivist Arundhati Roy'un tabiriyle yaşanan 'ekokırımı' teşhir etmeyi, şirketlerin ve devlet kurumlarının projeleri yaşama geçirmek adına devreye soktukları türlü hukuksuzlukları ortaya sermeyi, üzerinde emekleri olmayan bir doğal kaynağı

kullanarak gerçekleştirdikleri projelerle inanılmaz hızla büyüyen, büyüyecek, önemli bir bölümü AKP yandaşı sermaye gruplarının kimliği hakkında ön fikir vermeyi, enerji bahanesiyle yaşama geçirilen santrallerin arkasındaki gerçek niyetleri anlamak üzere bir kapı aralamayı, HES'leri farklı açılardan ele alan özet ama bütünlüklü bilgiler vermeyi ve yaşam mücadelesi veren yerel halkın mücadele deneyimlerini paylaşımına açmayı amaçladım."

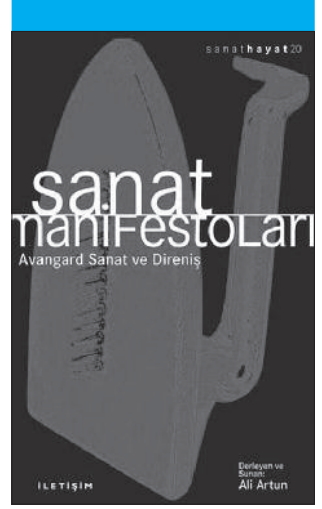

Sinan: Bir Düşsel Yaşam Öyküsü Abidin Dino Can Yayınları

Abidin Dino, tüm yaşamı boyunca, Anadolu topraklarında boy atmış ozanlara, mimarlara, âşıklara derin bir ilgi duymuştu. Ama Anadolu'nun iki dehâsi vardı ki, onlara tutkusu bambaşkaydı. Biri Yunus Emre, biri de Mimar Sinan. Sinan'ın sanatı üstüne dönem dönem dergilerde yazılar yayınlamıştı Abidin Dino. Ama belki de kimsenin aklına gelmeyecek bir şey daha yapmış, oturup kendi imgeleminde kaleme almıştı büyük usta için. Sinan, gerçek bir yaşamöyküsü değil, bir ustanın bir ustaya biçtiği düşsel bir yaşamöyküsü. Mimar Sinan'ın doğduğu, çocukluğunu yaşadığı topraklara yaklaşık 450 yıl sonra sürgün giden Abidin Dino, Sinan üstüne düşünüyor, düşünüyor: "Sinan'ın Ağırnas'ta doğup devşirilmesi, İstanbul'a gelmesi, bin bir serüvenden ve savaştan sonra, Süleymaniye'yi, Selimiye'yi gökyüzüne nakşetmesi, bir su

damlasının gökyüzünden kopup belirli bir noktaya düşmesi kadar kaçınılmaz mıydı? Belki Sinan rastlantıya inanmıyordu ama, rastlantı Sinan'a muhakkak inanmıştı..."

Kitap, Sinan'ı, bir başka ustanın, Ara Güler'in fotoğrafları eşliğinde sunuyor.

Sanat Manifestoları Derleyen: Ali Artun İletişim Yayınları

Modernizm olarak bilinen kültürel devrimi, öncelikle manifesto biçiminden yaptığı uyarlamalar dolayısıyla kavryoruz. Janet Lyon

Sanat manifestoları 20. yüzyılda sanatın tarihinin en sahici belgeleridir. O nedenle manifestolara başvurmadan modernizmi ve avangardı canlandırmak boşunadır. Onlar, çağdaş sanatın bilinçaltının da şifreleri sayılır. Ayrıca, sanat manifestolarının gücü, başta felsefe ve politika olmak üzere, sanatın ötelinde de etkili olur. Çağdaş eleştirel düşüncenin esin kaynaklarından biri, bu manifestoların modernliğe karşı yürüttüğü inatçı muhalefettir.

Sanat Manifestoları derlemesi, sanatı ve hayatı aklın egemenliğinden sökmeye çalışan, hayal gücünü özgürleştiren ve sanatın özerkliğini kuran avangard hareketlerin bildirilerini bir araya getiriyor. 20. yüzyılda avangardın vaat ettiği umudun ve direnişin yüzyıl dönümünde ki izlerini sürüyor.